

હાજર ઇમામની સાલગ્રહના શુભપ્રસંગે ગવાતા
ગાયનોનો સંગ્રહ.

સાલગ્રેહ સંગ્રહ

ભાગ ૧ લો.

જેમા કોમના બાણીતા લેખકો મી.-મુરદઅલી, વરતેજી, ચુનારા,
મીમ, અબ્દ, કાશમ, મુખતાર વગેરેની દલમોથી
ત્રખાયલા તથા ન્યુ ડીઝાઈનનો ઇસમાઇલી
હાજર ઇમામ સાહેબના ફેટા સહિત.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

માસ્તર મહમદઅલી રતનશી.

ડે. ઇન્ડીયીયલ મ્યુઝીક ક્લસ

બીડીયનર નવાબની મસજીદની આબુમા-મુ'આઈ નં. ૯

આકૃતિ ૧ લી) સને ૧૪૨૯ પ્રત ૫૦૦૦

અમદાવાદ-જમાલપુર નં ૬૫૦ થી નં ૭૦૦ પ્રેસમા
બોગીલાલ નાગપાલ ખાતેવાળાં ઠાકુ

કીમત ચાર આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
સંગ્રહ
ગુજરાતી સાહિત્ય-સંગ્રહ

૮૯૮

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૧૫૭

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૨-૧૧૫૧૭૧૨ ૨૧૩૧૨

વિષય ક્ર - : ૪૨૧

દેવભાઈજી તાજગઢમામ.

૧૮૮૮ ૬ ૧૮૮૮૮૮૮ ૧૬ ૬૬ ૮૮૮૮૮ ૬-૮૮૮૮૮ ૮૮૮૮

૧ ૨૮૮૮૮.૪૪

૬૬ ૧ ૧૪ ૧૮૮૬ ૬ ૬ ૧૮૮૧

નામજી જાગ્યાનિવાન મદમજીજી

હાજર ઈમામની સાલગ્રેહના શુભ પ્રસંગે ગવાતા ગાયનોનો સંગ્રહ.

મુરાદ ૧.

રંગને ઉમંગ સંગ જન્મની ખુશયાલી
સુલતાન મહમદ શાહનો જન્મ અમો ભાગ્યશાળી રંગ૦
પેરામણી મેવાના ખુમચાં હાથમાં કુલની થાળી
હાડ માડ સરવે સાથ ખેાજ જમાન ચાલી— રંગ૦
ખાનેથી જમાત પધારી આવી સાહેબની વાડી
છાંડીઆની ધુમ મચે ખુબ પડે તાળી— રંગ૦
રંગશું કેશર તણો ગુલાબ જળ ગુલાલી
ઘેર ઘેર ગાન તાન દીપતી દીવાળી— રંગ૦
હા હા હા હા હો હોહો હો ખુશીની ખુશયાલી
સુલતાન મહમદશાહને ભેટે આ અમો ભાગ્યશાળી— રંગ૦
કરબંડીને કર અરજ નજર કરે દયાળી
મુરાદ પુરજો મારી જે દરશન પાડે દાળી— રંગ૦

ગરીબ ૨.

સુલતાન શાહને સંભાળો પ્રીતથી પીયારા
સુલતાન શાહને સંભાળો
લક્ષણ સારા સંધ કરીને ધીયાન રૂદીઆ માંય ધીયાવો
તારા અંતરમાં સનેહથી સાધો માયાથી મનડું વારો—
નરન કળકી નામને લજીએ એ છે વધારણ હારો—

સાહેબ નામ છે મહારસ મીઠો સંસાર સરવે ખારો—
 હરદમ હરડે હેત ધરીને સેવોને સુખ દરનારો—
 નોધારાનો આધાર એ છે સૃષ્ટીનો સરજણ હારો—
 સેવક થઈને શાહાને આરાધે મહેર કરે મૈલા મારો—
 કહે ગરીબ ગુરૂ ગીયાન ગ્રહીને અંતરમાંહે કિતારો—

મુરાદ ૩.

મહમદસુલતાંકા હય પીયારા નામ નામ નામ
 મેરે મૈલાકા હય પીયારા નામ નામ નામ—
 ગુઠોડી ગુલમત દુર હુશિય
 આયે ડોરટમે જખવો નેક નામ નામ નામ—
 ખારે તઆલા જલદ પીલાદે
 ઇશકે મૈલાકો ભરકે હમકો જમ જમ જમ—
 આહે તું દીદાર ગર રોઝે મહેશર
 કરે તું ઇયાદ કિનોડી શુખ્હો શામ શામ શામ—
 વસ્ક સુલતાંકા કીસ્મે રકમહો
 મુરાદ કલમ યહાંપે અપની થામ થામ થામ—

અલી ૪.

સુલતાન શાહાના જનમનો દીન છેરે
 કરે આનંદ ઉમંગ ઝોછવનો શનછેરે—
 રમે રંગમાં સદિજન રમણીયતથારે
 વાણી વદો વીધ જનો હેતપ્રીતથારે—
 રીજે સાહેબ સુલતાન સમ લાવથારે
 આવો આવો સોભાગ્યવંતા હાવથારે
 પત્ર રાખશે પ્રબલ ધણી પરમારથારે

જે કોઈ કરશે સુકૃત્ય સદાચાર્યારે—
 સાવ ધરશે જે કોઈ બ્રહ્મ ગીનાનયારે
 મ અચશે ધર્માને અમેમાનયારે
 ઓ ઓ ભાઈઓ નાચો સુરતાલથીરે—
 તમને વહે ઉદશે એવી ચાલ્યારે
 રદયામાં રાખજો રણકાર એના રાજનુંરે—
 ફરીથી કર નહી જડે એવા શરતાજનુંરે—
 નિઃસ્વારથી થમ સમરો સુલતાનનેરે
 મુકો કુડ કપટને હશદ રાતનેરે—
 બાણથી અચજો સાચા સઉ સારથીરે
 રહેજો હરદમ હાજર આભુપણ ચારથીરે
 કીધાં કર્તવ્ય કારમાં આપે જવારથીરે
 છે અલીતણો આશરો ત્યારથીરે—

મુરોદ ૫.

સુલતાને મહમદી જે જુશતજુ હય
 મીલે બસયે સુલતાંયેહી આરજુ હય—
 સમાયાહય જબમે મેરી આંખમે તું
 જીધર દેખતાહું ઉધર તુહી તું હય—
 હએ શેરે ખુદાકા હરએક જપે જલવા
 મેરે દીલમે ઉસ ન.મકી રંગોપુ હય
 નીકલ જવેજા મેરી તેરે જીકરમે
 ઈલાહી મેરે દીલકી જે આરજુ હય—
 જે મરદુદ હય મુનકર હો શાહે અલીકા
 વો મલકુન હય ક્યાનતી ઉસપે થું હય—

ગુ●

ગુ●

મુરાદ તખ્તી પાવેગા અપનીવો દીલસે
કહેગા ન જખે ઓ તુહી તુકી તુ હય—

મીમ ૬

અલી અલી અલી જપનીત આલી અલી
સુલતાન શાહકો શમર વો હએ ગાદીનશીન અલી—
અજ રોઝ ઉનકા જનમ હુવા બાગેગુલીસ્તામે
દુનીઆમે મચા શોર કરો યાદ યા અલી—
મુખારકી તુમે અય ભાઈઓ શાલ ગરેકી
હશોમીસો ખેસો કુદો અલી અલી—
આજ રોજ ઈદકા હયે ખુશીઆં મનાઓ તુમ
દીદાર ઉમીદ દીલકી બરલાવે અલી અલી—
હએ મીમકો તેરે શીવા નહી હય આસરા
જપતા હએ સુખહો શામ યા અલી અલી

મીમ ૭

યા ખુદાવંદ યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
તેરે ફૂરખાન યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
તેરે દીદારકી ઉમીદ યા શાહ ઈમામ
યે હય અરમાન યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
દીનો ઈમાંકા તું મુખત્યાર હય મેરે માલા
તુ મેરખાન યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
મએ ગુનાહોસો દખાબતાહુ યાશેરે ખુદા
હુ ગુન્હેગાર યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
ફનીશીલાહ જમ વો ગએ તો અનલ હકબોલા
હય તેરી શાન યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર

સરે દરસેજો શીરા ઉસકા હયન નામોનીશા
 વોહય શીનાર યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર
 મીમ હય આપકા દરપેયે સદા દેતા હયે
 તુહી મુખત્યાર યા સુલતાન મહમદશાહ દાતાર

કાસમ ૮

સખી ચાલો સુલતાન શાહના આગમાં
 ગીત ગાયે રૂઝા ગુલતાનમાં-
 વાગે વાજાંત્ર રૂઝા રંગ રીતથીરે-
 ગાયે ગરબા સમયેર મળી પ્રીતથીરે-
 આજે સોનાનો સુરજ ડગીઓરે
 સુ મારગનો રસતો સુજીઓરે-
 ખેલો ખેલો ગરબા ને રંગરીતથીરે
 રમેા જમેા સાહેલીના સંગથીરે-
 કર નેડીને દાસજ ગાય છેરે
 રૂઝા મોમનની ઉમેદ પુરી થાય છેરે-

મુરાદ ૯

મહમદ સુલતાંમે રો ઝોશમ દીલકો હમારે કામ હયે
 જગડેકો અપ જહાંનકે દિલસે મેરા સલામ હયે
 આંખ ખુલિવોરાઝમે આયા નઝર વો મહજબી
 વીરદે ઝમાં હમારે બસ મહમદ સુલતાં કા નામ હયે
 હમામ ઝમાને કર દિયા ગુલશને દિતે અહમદિ
 સારિ જહાં ઉનીસે બસ રોશન હુવા મુદામ હયે
 આઈ બહાર આગમે કુલ ખીસે શજર ખીસે
 જુલજુલકે લખે હરધડી મહમદ સુલતાંકા નામ હયે

મુરદકા બહેરે ગમસે અબ બેટા લગાદો પાર તુમ
સુમરન તુમારે નામકી બસ હમકો સુખહો શામ હએ

મુરદ ૧૦

સમરો મહમદ સુલતાનને બજો મુગતંજ થાય
મારા વીરલારે તમે સમજી લીઓ શાન—સમરો
પહેલા મન્છજ અવતારમાં સંખાસરનો સંધાર
ગૌતમ ભગતને તારીયા દિતાર્યા બવપાર—સમરો
ખીજો કૌરભ રૂપમાં અમરીખનો ઓધાર
મધુકીટકને છેદે આ રતન દાદે આ દશચાર—સમરો
ત્રીજો ત્રીકમ દાદે ધરી મોર દાણવ સંધાર
ધ્રુ ભગતને તારીયા કીધી વન માંએ સાર—સમરો
ચોથો રૂપે નર સંગમાં મારીઓ દરજો રાકાસ
પ્રહેલાદની પ્રીત પાળવા થંભથી થઇ પ્રકાશ—સમરો
પાંચમે રૂપ વાએમણ ધરી આવ્યા બળને દુઆર
કમળા ધનને તારવા બળને ચાંપ્યો પદ્યઆર
છંદ ફડસી રાંમ રૂપમાં કમળા પતીનો નીસતાર
સત્ત્વ અરજણ સંધારીયા છળ કરી અપાર—સમરો
સાતમે રામ અવતારમાં હરીચંદનો ભરણ
રાવણને ત્યાં મારીઓ મારીઓ કુંભકરણ—સમરો
આઠમો નિજ રૂપમાં કીધી સેદેવની સાર
કંસાસરને છેદીઓ છેદી પુતનાં નાર—સમરો
નવમે બુધ અવતારમાં દુરજોધનનો સંધાર
પાંચે પાંડવને તારીયા કરાડી નવનો ઓધાર—સમરો
દશમે અત્રીજના રૂપમાં છેદે કાલીજો સાર

કમળા કુંવરને તારસે તારે સુરજ રાણી નાર-સમરે
દસ અવતારને ઓળખી રાખી દૃઢ વીસવાસ
પુરજો મૂરદ મારા મનની હું હું ભગતનો દાસ-સમરે

અલી ૧૧

પ્રીતેથી સતપંત ધ્યાવો પીયારા બંધુ આ—પ્રીતેથી
આ અવની બની રંગ બેરંગી
તેનાપર નહી લલચાવો—પીઆરા બંધુ આ.
સતથી ચાલશે ગતમાં આવશે
તે લાગશે સુલતાન શાહને પ્યારો—પ્યારા બંધુ આ.
જુદને તજને હરને ભજો તો
રાજ રહેશે એ લહેરી લાલો—પ્યારા બંધુ આ.
આપ ગમાવોને એક કળા જાણો
તો આગલ આવશે આરો—પ્યારા બંધુ આ.
બાર મ દેખોને અંદર પેખો
તો દીદાર દેશે છબીલો બાવો—પ્યારા બંધુ આ.
દાસ અલી દહે સમરણ કરશે
તો-રાજ કરાવશે વૈકુંઠ વાલો—પ્યારા બંધુ આ.

અલી ૧૨.

સુલતાન શાહને વધાવો પ્રીતેથી પ્યારા;—સુલતાન.
ધન્ય ઘડી ધન્ય પલ ધન્ય ધન્ય ધન્ય ધન્ય,
સુલતાન જન્મમેઆનું દહાડો-દહાડોરે—આજે.
કરો ખુશી ખુશયાલી ઘડી આરી આનંદ કારી,
હેત રસે રંગ રેલીયા મચાવો-મચાવો આજે.
ઘેર ઘેર ગાનતાન અવતર્યા સુલતાન સામ,

લેહથી લગની લગાવી ગીત ગાવો-ગાવોરે-આજે.
 રમો રમો રંગે સંગે ડાંડીઆ રાસ ઉમંગે,
 ઉછરંગે ઉતસવના દોલ બળવો, બળવોરે—આજે.
 ઇસમાઈલી ઇદ આજે ગુણ ગાવો વાજે ગાજે,
 હીડોલે હાજર ઇમામને જુલાવો જુલાવો—આજે.
 હરડે હરખ ન માય મનહુ મલકાઈ જાય,
 કહે ‘અલી’ સુલતાન શાહને કાજે કાજેરે—આજે.

મીમ ૧૩.

આજે સુલતાન શાના જન્મને! દીવસ આનંદ સહિ કરોરે લોલ,
 આજે રંગ ઉમંગનો લેવું લાભકે શુભ ઘડી પામીયા રે લોલ;
 આપણા ઘટની અંદર કરજો રાસ લીલા સુખ માણજો રે લોલ.
 સહિ હળી મળી દીનનો લેજો લાભકે તો ફળ પામશે રે લોલ.
 આપણાગુરુ સત ગુરુની એવી વાણીકે હળી મળી ચાલજો રે લોલ.
 સ્વામી વીનતી અમારી ધરજો કાન કે વેલા આવી મેહર કરોરે લોલ.
 અમારા અવગુણને તમે ગુણ કરી જાણાકે દયા હીત લાવજો રે લોલ.
 “મમ” દીલની કિમેદ કરજો પુરીકે દીદાર આપજો રે લોલ.

મીમ ૧૪.

આજે આનંદ અપાર સુલતાન મહમદશાના જન્મનો દીન છે,
 ચાલો ઇસમાઈલી બાગ કાંડી મોલે ડાંડીયા રાશની ધુમ છે.
 સરવે હેતેપ્રીતે ગાઓ રૂઝાં ગીત લાવો લખએ આજે હૃદય પ્રકૃતિ,
 હરખમાં મનમસ્ત છે—આજે.

સાખી-મુબારકી સાલ ગ્રેહની, આપે ઇસમાઈલી બાગ;
 આશીશ ગુરુની અચૂત રહો, એમ ઇચ્છે આબાગ,
 સુલતાનશા આવોરે છબીલા છોગાળા સુલતાન શાહ આવોરે-

હરખ ખતાવોરે, આંસુડા લુધીને હરખ ખતાવોરે,
દાસી જાણીને પ્રીતમ પ્યારા દીદાર આપોરે.

સાખી—સુવ્રતાન શાહને શેવીયે, મહમદના મજ શાર;
અલી નામ આરાધીયે, ઉતરીયે પેત્રે પાર,
“મમ” જોડુંડું હાથ દીન અંધુએને દીદારની ઝિમેદ છે;
દયા કરજો દયાલ વહેણો પધારો હાંદમાં સડે આતુર છે.

મીમ ૧૫.

આજે સુવ્રતાન મહમદશાહના જન્મનો દીવસ છે,
આનંદ કરો સહુ હળી મળી, પ્રેમેથી ગીત ગાઓ સુવ્રતાનથી;
મહેર કરે પેકુંડ નાથ ઘણી—આજે.
બાઘયુ બાઘયુ સરવે મસ્તી કરી વાઘી ને કાઘી મોહલે જાય,
દાંડીયા રાસનો હુમ પડે વાવટા રોસનામનો પાર નહી—આજે.
મુઆરઝી આપુ સાત્ર ગ્રેહની સરવે દીન બાઘયોને;
હરખ માય ન અંતરમાં ખોલો ધન્ય બાગ “મમ” ઇસિમાઈલી.—આજે.

મુરાદ ૧૬.

મારા મહમદ સુવ્રતાન સાથે કામ છેજી;
રૂદીઆમાં મારા વસે રામ છેજી—માં
માળા રે દીલની હરદમ જપુ છું;
જેના દરશનની મુને હામ છેજી—માં
દરશન દેવાની કૃપા કરજોજી;
બંદો તમારો ગુનેગાર છેજી—માં
મહેર કરીને દયા ધરજોજી;
ઈ મુરાદ પુરણ હા છેજી—માં

મુરાર ૧૬.

નિંદ્રામાંથી જાગી, તારિ મોહીની મુજને લાગી,
મારા મહમદ સુલતાન સુહાગી મએ દુનિયાને છે ત્યાગી—નિં.
આવો મારા આંખોના તારા, મહલા ભેદ છે તારા ન્યારા;
મારા છે મુરશીદ પ્યારા, હુ દરશનનો વેરાગી—નિં.
આપ્યો મારફતને ઉપદેશ, રહું ક્ષીરી વેશ;
મારા છે મુરશીદને આ દેશ, માયાની કુડી મનથી ભાગી—નિં.
પાળુ મુરશીદ કરો બોલ, તોડું નહીં હું કોલ;
મારા મનમાં કીધો તોલ, મુરાર બંદો ખાકી—નિં.

મુરાર ૧૮.

મૈલા તેરે ભેદકો કીને ન પાયા, અજબ ખેલ તુંને બનાયા—મૈ.
અહદ હોકે અહમદ બના હયે, રાઝ પીનહા બનાયા,
અએન ગએનદા ફરક દિખાકે, આપીમે આપ સમાયા—મૈ.
બોલા અનલહક દિલસે તેરે, મનસુર સુલી ચડાયા,
શમસ બનકે જબ નીચુ આયા, ખાલ પોશ સટવાયા—મૈ.
લીખા તુંને તુહી સુનાયા, અહદસે અહમદકો આયા;
કુદરતસે તેરે કાયલ બનકે, મુરાર દિલસે શરમાયા—મૈ.

મુરાર ૧૯.

પીયા છાંડ ચલે મોકો બનમેરે, પ્રિત લગાઈ ખાલપનમેં—પી.
એહકી આગને જલાયો સારો સીલગ રહી મોરે તનમેં—પી.
બીનતી કરત હું પૈયા પડત હું વાયદા કીયા હએ નવેબરમેં—પી.
હીસો સનસહ સાલ ચલા હએ, અખ આવેગે પીયા થોડે
દિનમેં—પિ.
સુલતાન મહમદશા મહેર કરો તુમ મુરાર પુરિ કરોગે કોન
દિનમેં—પિ.

સચ્ચર

સાલગ્રેહ (૩૬) મી, સુલતાનશાની આજ,
આશા મનની સફળ કરો. અરજ સુણો મહારાજ.

મીમ ૨૦

મારા સુલતાન શા રાયરે, હેતે કરી દરશન દીયો
પ્રાયશ્ચિત સરવે જાયરે, હેતે કરી દરશન દીયો
સાલગ્રેહ છત્રીસમીરે, સ્વામી તમારી આજ
વહેલા પધારો હિંદમાં, દીદાર દેવાને કાજરે—હે.
નરને નારી થયા એકદારે, હરશ ધણો અપાર
હાંડીયા રાસની ધુમ છે, રોશનાઇનો નહિ પાંડરે—હે.
શુકરવારીયા પંજેભાઈ વીનવેરે, કર જોડીને હાથ
મોમનનાં મન પ્રકુલીત કરો, મહેર કરો દીનાનાથરે—હે.

મુરાદ ૨૧

સુલતાનની સાલગીરે આવીરે,
છત્રી સમી સાલગીરે આવીરે, આતી આતી આવીરે—સુલ૦
હાંડીયા રાસની ધુમ મચાવો, લાઇટની શોભા ભારીરે—સુલ૦
સુલતાન મહમદશાહ વેલા પધારો, વાટ જીવે નર નારીરે—સુલ૦
મહેર કરીને દરશન દેજો પુરજો મુરાદ હમારીરે—સુલ૦

મુરાદ ૨૨

કાં અચે હાંજો મુકે ધીર, અંખીએ ખીજ ભરીભરી વહેતો નીર
દુખજીયુ ગાલીયું કે કે સુણાયા, કેર સુણે પંજીખીડ
જેણ અસાકે નથો લગે સારો, વેલા અચો આઈ પીર
મનજી મુરાદ આઈ પુરી કરીયો, માફ કરો તકસીર
અંખીએ મીજ ભરી ભરી વહેતો નિર.

મુરદ ૨૩

સરપે આંખોપે કલેજેપે ખીઠાઉ તુજકો—એ રાગ
 યા સુલતાને મહમદ હું દીલો જાંસે તલ્લમગાર તેરા
 એક મુદતસે હું બસ તાલીએ દીદાર તેરા—યા
 ખવાહીસે હુરન જનતકી તલ્લમ હએ મુજકો
 મેરે આકા મેરે મોલાહું ગીરફતાર તેરા—યા
 શરખતે દીદસે આપને મુજે મેરામ તું કર
 જાંબ લખ હએ ખખુદા તાલીએ દીદાર તેરા—યા
 અએ મસી હાએ ઝમાં જલદ ખખર લો મેરી
 નીમજાં ખાસતરે ફુરકતપે હએ ખીમાર તેરા—યા
 મસ્તહું મસ્તહું બસ તેરી મોહિયતસે મુદામ
 એક ઝમાતેસે હું બસ બુદ્ધ બુલે ગુલઝાર તેરા—યા
 આગ્રહ હએ મુરાદકી શહે હરદો સરા
 દેખું હરખાર ઈને આંખોસે મયે દીદાર તેરા—યા.

મુરદ ૨૪

માડી મુને લગન લઘ પરણાવો, લગન લઘ પરણાવો.
 માંહેરામાં મોહન સંઘ ખેસુ, લેવુ પરણ્યાનો લાવો,
 સમરથ ધણીનો હાથ મલે તો, જન્મ સદ્ગુણ થાએ મારો—માડી.
 મારી માવડી હું થઈ આવડી, વાત ચીતમાં કાંઈ લાવો
 ધના જોશીને મુદુરત પુછી લ્યો, નંદ જસો દાને દહાવો—માડી.
 મુગળ વસ્તુ વેરીને ખેદી, બુલી નથી એકે દહાડો.
 રામ કૃષ્ણ તમે વહેલા પધારો, તરસીઆને કાંઈ તરસાવો—માડી.

મીમ ૨૫

આજે આનંદ કરો નર નારી તમે,
 નર નારી તમે બહેન બાઈયું તમે;

સાલગ્રેહ સાડત્રીશમી સુલતાનશાહની આજ,
 નર નારી સૌ હેતથી હજો મજો સૌ આજ;
 આનંદ આનંદ કરે ખુશી રંગ રાગમાં,
 હજી મજી પાડો તાજી તમો; આજે
 આજ દિવસ રણીઆમણો હસે ખોસે નરનાર,
 ધન ઈશમાઈલી આજનો શોભાનો નહિ પાર;
 ભાઈ ચાલો કાંડી મહોલે જઈએ આનંદ કરવાને,
 ખુબ પ્રિતેથી કાંડીઆ રાસ ચાલો રમવાને. આજે
 સુલતાનશાહ તમ વિનવું, કર જોડી ખેડ આજ,
 વેલા પધારો હિંદમાં દીદાર દેવાકાજ;
 આવો આવો “ મમ ” મારા સુલતાનશાહ,
 પુરજો મુરાદ મારા મનની તમો. આજે

મીમ ૨૬

સુંદરતા શોભે આજ ભારી,
 સુલતાન મહમદશાહના જનમનો છે દહાડો
 વાહ વાહ જઈ વારીઆજી. સુંદર
 સાડત્રીશમી સાલગ્રેહ સુલતાન મહમદ શાહની,
 આજ દિવસ છે આનંદકારી. સુંદર
 આજની શોભા મારા મનથી ન વિસરેજી,
 રંગ રાગ જમ્યો અતિ ભારી; સુંદર
 ખાઈયું ભાઈયું હજી મજી જય કાંડી મહોલે,
 કાંડીઆરાસ લાઈટની શોભા ભારી. સુંદર
 સુલતાન મહમદ શાહ આવો દીદાર દેવાને આવો,
 વાટકીયું જુએ નર નારી; સુલતા

ગુકરવારીઆ પંજે ભાઈઓ તમને રે વિનવે છે,
 બોલો સુલતાન શાહની જયકારી; સુલતાન
 દીલની મુરાદુ મારી પુરીરે કરજોને,
 ચરણોમાં રાખજો મોરારી. સુલતાન

મીમ ૨૭

સુલતાન શાહ તારી કામણુ કરનારી, હિંદમાં વાંસલડી વાગી.
 મીઠી વણી મોહક મન વશ કરનારી,
 હિંદમાં વાંસલડી વાગી. સુલતાન
 મન વશ કરનારી સ્વર સુણતાં લાગે સુખકારી,
 હું ઘેલી હું ઘેલી તમ વિણ થઈ છું નીજરી,
 હિંદમાં વાંસલડી વાગી. સુલતાન

મીમ ૨૮

કન્વાલી.

સુલતાં એક નજરીયામેં તીર જાગંગી,
 જીન દેખ તેહારી મૈ મર જાગંગી. સુલતાં
 આવો સુલતાં મોહે દરસ દીખાવો,
 મુશા નહિ કે મૈ ડર જાગંગી. સુલતાં
 પ્રીત તે હારી મન મેં રખુંગી
 પુછેગા કોઈ મુકર જાગંગી. સુલતાં
 “ મીમ ” કે દર પે અગર જાગંગી,
 સોહાગન બનકે સંવર જાગંગી. સુલતાં

અલી ૨૬

રાગ ગરબો.

જઈ પોચાડો મુંને મારા શા કને
 રહેઅર રાજ જઈ પોચાડો મુંને મારા શા કને

અહદમાં આવી રહો યા રંકને બોલાવી લો
 જીદાઈથી જીરૂ નથી આરામરે. રહેખર રાજ.
 સરમ રાખ શીરોમાણી સંગે રહે સુલતાન ધણી,
 આ અલગપણે અંગે લાગી લાહાયરે. રહેખર રાજ.
 કીકલડીના કાલાવાલા કાને શા લગાડજો,
 કર જોડુ હું કૃપા કરો આધારરે. રહેખર રાજ.
 આજ પડી ખારણે વાલાજી વહાલ વધારજો,
 સ્હાય કરો સડોને અડી સરતાજરે. રહેખર રાજ.

અલી ૩૦

કાશી

વેસો અચ તું વિલાત મીંજ મૌલા,
 દીદાર દીસી દીલ ખુશ થાએ અલા. અલા-વેસો.
 પલો પથરે આંકે અરજ ગુમરીયાં,
 વેરીઅ મકર આંકે વસીએ તોજો. અલા-વેસો.
 મીઠડે નેણ શણે મુકે ઇસ્કે ડે યા અલી,
 હીન જોડેજો આંકે તું વાલી. અલા-વેસો.
 અરજ ગરજ મુહીજી મુણે તું સાહેબ,
 રઅધે મુહીજી રાત્ર વીનનતીયું. અલા-વેસો.
 મુંજ દેડ દુખી તો ધારા નીમાણી,
 અચી વશ વીચમે “અલી” ચોડોયાણી. અલા-વેસો.

મુરાદ ૩૧

મેં તો તેરે દાસનકી હુ દાસ સાહેબ કમ પૂરોગે આસ,
 જળ હુખત ગજ રાજ બિગારીઓ રૂક રહ્યો જળ સારી.
 એક બેરો તેરો નામ લીઓ હે કર કર દ્રઢ વિશ્વાસ. મેંતો.

ક્રુ તારીઓ, પ્રેહલાદ ઊગારીઓ સારીઓ હરીચંદ્ર કાજ,
ભરી સભામેં રાખ લધરે દ્રોપદી કેરી લાજ.

મેંતો૦

હાથ જોડકે કરૂં ખીનતી સુલતાન મહમદ પાસ,
મૂરાદ કરદો સખકી પુરી તુમ ખીન ખડી ઉદાસ.

મેંતો૦

મુરાદ ૩૨

લાફીંગ

સાલગ્રેહતું સુંદર અવસર જોઇ થાય ગલગલીઓ,
સારૂં સારૂં જમવા માટે પેટ થાય પલ પલીયાં
મુરઘી બેઠાં નાન ચાંપ ખાઉં ઉનાં ફલ ફલીયાં
ખીરીયાની કડી ચાવલ ખાવા જીવ મારે ટલ વલીયાં.
હા હા!!...હા હા!!... હા હા!!... હાહા!!...
કટલેસ સીખ સમોસા આહા કવાળ કોંસા કોસા.
ચપ ચપ ખાઉં મોજ ઉડાડીં આપો કોઈ ભાઈ પૈસા.
હા હા!!... હા હા!!... હા હા!!... હા હા!!...
ફાલુદો ને આઈસક્રીમની પસેટ ઉડાડી જાજી
જીંજર સોડા લીંચુ પીયું કંડો તાજી તાજી
ચાએ કાશી પી પાનની પટ્ટી ચાવું હું થાકેં રાજી
ખવડાવનારો કોક મલે તો વાહવાજી વાહવાજી
હા હા... હા હા... હા હા... હા હા...
હું કેવો સાદો સોજને તોપણ આખર ખોજને
“મુરાદ” સકિને સાલગીરીના દીન મુખારક હોજને.
હા હા... હા હા... હા હા... હા હા...

આનંદ ૩૩

૧

આનંદ આજે ઉલટીયો, સજ્જન સ્નેહ અપાર,
પ્રેમ સહીત વાંચો સહ, ધન ધન નરને નાર.

૨

પ્રેમ ફુલવાડીમાં ગયો, ન જોયો પ્રેમનો ઘાટ,
ફુલની છાબડી હાથમાં, જોયા ક્યો દીન રાત;

૩

સુલતાન નામજ શ્રેષ્ઠીયે, મહમદ નામજ સાર
અલી નામ આરાધ્યે, ઉતરીયે પહેલે પાર.

૪

સાલગ્રેહ (૩૮) મી, સુલતાન શાહની આજ,
રંગ રાગ ધામ ધુમથી, કરો ખુશાલી આજ.

મીમ ૩૪

વાહ વાહ આજે કેવો સુંદર અવસર સુલતાન મહમદ
શા દાતારનો જન્મનો દીવસ આજ.

છે ખુશાલી આજ, કરો ખુશાલી આજ;
ધસમાધલી બાધઓ આવો, સુલતાન શા વધાવો.

હર્ષના ગીત ગાઓ, મેલીડે વધાવો,
સુલતાનશા વહેલા આવો, દયા મન લાવો,

કરમ અમપર ફરમાવો ને હિંદમાં પધારો,
સુલતાનશાહ વહેલા આવો, દયા મન લાવો;

સક ઇસમાધલી બાધઓને ખુશાલીનો નહિ પાર,

હાં... હાં... હાં... હાં... હાં... ધસમાધલી.

છે ડાંડીયારાસનો તાલ અહીં, ને રોશનાધનો પાર નહિ;

મન માન્યો દિવસ આજ સહી વાહ ખુશાલી વાહ,

સરવે બાધઓને ખુશાલીની આપું હું સુખારથી પ્રાપ્ત

સુલતાનશા મુજ સેવકથી પુરી કરજો સક આશ

કર જોડીને વીનવું છું યા સુલતાન,
યા મહમદ સુલતાન, યા મહમદ સુત્રતાન.
મુજ “ મીમ ” ની વીનતી ઉર ધરજો
સહની ઉમેદ પુરી કરજો હાં...હાં...હાં...હાં...હાં...હાં...ધસિમાઇલી.

भीम उप

મેરે દીલમે હયે નકશ સુલતાં સુલતાં,	
હવાને બીલાઈ સદા સુલતાં સુલતાં.	મેરે.
કોહેતુર મુશાને જલવા જે દેખા,	
તો ગશ ખાકે કહેને લગા સુલતાં સુલતાં.	હવા.
તુફાનમે તુહકી કીસ્તી અટકી,	
વો પાર હુધ જખ કહા સુલતાં સુલતાં	હવા.
સલમાનકો શેરને જખકે ઘેરા,	
ખઆઈ હય જાં જખ કહા સુલતાં સુલતાં	હવા.
કહુંગા હય દીલસે ઉલફત જે તેરી,	
તો યુસુફને શરમા કહા સુલતાં સુલતાં	હવા.
અહદ ઓર અહમદકા પરદા જે ઉલટા,	
મીટા " મીમ " એ સુલતાં સુલતાં.	હવા.

भीम ३६

અમ વિનતી રવીકારો, સુલતાનશાહ દાતાર,
મન વાત કંઈ વીચારો, સુલતાનશાહ દાતાર—અમ.
અમ રંકને વીસારી, પરદેશમાં સીધારી,
હવે હીંદમાં પધારો, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.
અમે દાસ છઈએ તારા, કરજો મહેર પ્યારા,
દીદાર તો દેખાડો, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.

સૃષ્ટિના આપ કર્તા, સરવેના દુઃખ હરતા,
 નોધારાના છો આધાર, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.
 ઝાઝું શું કહીએ તમને, આશીશ દેજો અમને,
 દીધાં વચન પાળો, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.
 કર જોડીને કહું છું, સુલતાન ઉર ધરજો,
 હવે “ મીમ ” ને મટાડો, સુલતાન શાહ દાતાર—અમ.

અલી ૩૭

સુલતાન ગોરે વના આઉં તેતે—ટેક

દીલજ નની દીલજો ધણી તું, મુકેરે મોલા આડેતો તુંહી તું.
 જ્યે કોઠસે દીલ ન હરે તો—સુલતાન.
 કોડ કોડમણો તુંતો દેખાજો, જ્યે સે મુંજ દીલ નતી ધ્રાજો
 તોજી હહેર મેં આઉં લુડાતો—સુલતાન.
 દમ જી કથણી તો કે સુણાઈયાં, અવર કોઠકે નતોરે બાઈઆ;
 મુંજ દલ સાંણ દમ ભરાતો—સુલતાન.
 જીવ “ અલી ” હાંણે ઉથી વનેતો, વેરીયમ મ કર હાંણે વત વનેતો
 તોજો તવલુદ જો દીઅ ગુરાંતો—સુલતાન.

અલી ૩૮

વેલેરો વર મીહડન શાહરે, દીલ તું ધર મુંજ ધાંઆરે—વે.
 શીરાક મેં તોજો શીગંતો, માર્યો હીતે મારે—વેલેરો.
 કુરકતમેં હી શીદી વીયાશે, હાંણે હલ વારે,
 દીદાર દીસણજો દઈ દીલમેં, મુકે તો ગારે—વેલેરો.
 હો કર સબની લડેવયા શે દીલ ડીનાઈયારે,
 સજ સબે લુટાએ તેકે હયા મ છડ હારે—વેલેરો.
 રાતો ડી મુકે રંજ થીએતો, દીલમેં ધુંઈ બારે,
 કુખડા મુહીજ મેટમડેતું અચી દીલ હારે—વેલેરો.

સુલતાન મોહમદ આગે “અલી” ઈ આયો આય ધારે,
હીત હલીઅ આંઉ હીતો ચા, હાંણે હણુ મતા ગારે—વેલેરો.

અલી ૩૬

સુલતાન શાહ કેવી, તારી રીત,
સાંમી તારે નખરે લોભાણાં રે—સુલતાન.
મોહન મલવાને મારે, મન દોડી ચાલ્યું ત્યારે,
છોગાળે છેતર્યાં મુને છેક, છોડી ચાલ્યાં ધરરરરરે—સુલતાન.
અલખેલા આગળ જઈ, વીનતીથી વીનવ્યું રે,
દરશનનું દીઓ મુને દાન, ચાલી ગયાં ચરરરરર રે—સુલતાન.
દુખના દરીયા માંહે માંડે, મનડું દોહલે છે રે;
આવીને તારો ભવ પાર, આવી ચાલ્યાં અરરરરર રે—સુલતાન.
શરણે રાખેને સ્વામી, અરજ સુણો અંતરજની;
દાસ “અલી” ની અરજ ઉર ધાર, કરો નહીં કરરરર રે—સુલતાન.

અલી ૪૦

સુલતાન શાહ મારો રૂડો શામ રૂડો શામરે,
આવો તો પ્યારા પ્રીતમ ગોહડી કરીયેજી—સુલતાન.
વહેલા આવોને વહાલા, બીડ ભાંગો નટવર લાલા;
હું શરણે તમારે આવો આમ આવો આમ આવો આમ રે—આવો.
સાહેબ સુંદર શામા, દીયોને દરશન રામા;
પામરની પ્રીતે આણો ધ્યાન, આણો ધ્યાન આણો ધ્યાનરે—આવો.
અપરાધી ચરણે તારે, સામી આવ્યો તુજ આધારે,
દીલ દીવ્ય કરીને દેજો શાન, દેજો શાન દેજો શાન રે—આવો.
બેટોને લુદર રાયા, ચિત્ત તુજ ચરણે લાયા,
દાસ “અલી” ને આણો દર્શ દાન, દર્શ દાન દર્શ દાનરે—આવો.

મુખ્યતાર ૪૧

વારે ચડી વહેલા આવોરે, સુલતાન શાહજી વારે ચડી વહેલા આવેલ
તમ વીણુ અંધારૂં કાળું, લાગે નહિ કાંધએ સાઈ;
કરગરી કહું છું હું, આવો આવોરે સુલતાન.
આવીને શાનજ આલો, ભુલડાને મારગે લગાડો;
હેતે હેતારસ પાવો, પાવોરે. સુલતાન.
તમો છો દેવ દયાળુ, વળી છો પરમ કૃપાળુ;
જેથી મુજ મનમાં ભાવો, ભાવોરે, સુલતાન.
સંસારી સંબંધ ત્યાગી, થયો તમતણો વૈરાગી;
લેવાને અમુલ્ય લાવો, લાવોરે, સુલતાન.
કનૈયા લક્ષણ છોડો, “મુખ્યતાર” થઈ બંધન તોડો;
નહિતો એજે જન્મારો, મારોરે. સુલતાન.

મુરદ ૪૨

સુલતાન શાહ પધારી, દરશન આપો નીજરી. સુલ
મુંબઈ મુકી વિલાયત વસાવી, એતો ન વાત છે સારી,
મયા ધરીને વહેલા આવીને, શુધ હવે લેજો અમારી,
દયા કરી લેજો ઉગારી. સુલ
વાટ જુએ છે સુલતાન તારી, મુંબઈમાં નર નારી,
હાથ જોડી હું અરજ કરું છું, નજર કરો દયા ધારી,
શરણમાં રાખો તમારી. સુલ

વરતેજ ૪૩

અહો સુલતાન ! થઈ કુરબાન ! તુંહી ધમાન ! માઈ છે !
ધઈ તુજ ધ્યાન ! રહું સુલતાન ! સદા એ તાન ! માઈ છે !
રૂડો રેહ્યર તું મારો છે ! વસીશો એક તારો છે !

સદ્ગ જન્મારો મારો છે ! બલુ એ જ્ઞાન માં છે !
 ગુનાહ દરિયામાં ડુબેલી, બચાવો નાવડી વેલી !
 તુંહી બળવંત છો બેલી, ખરું અભિમાન માં છે !
 તુંહી સાહેબ જમાનાનો, તુંહી હાદી જમાનાનો !
 તુંહી મહાદી જમાનાનો, અચળ એ ધ્યાન માં છે !
 તુંહી સલવાતનો સાહેબ, તુંહી ઝાહેર નથી ગાયેબ !
 ગણું ફરમાન તુજ વાળેબ, ખરું કુરઆન મં છે !
 અહો અલી વેશ અંગરેજ, હકીકી રાહ રંગરેજ !
 કીધો રંગીલો વરતેજ, સદા એ જ્ઞાન માં છે !

મુરાદ ૪૪

નામે અલીપે જાન કેા ફૂરઆન કીજએ,
 કુરઆન અપના દીન જોર ધમાન કીજએ.
 દીલ ચાહતા હયે છોડકે દુનીયાંકે કામકો,
 સુમરન અલીકે નામકી હરઆન કીજએ.
 તાકત નહિ કલમમે લીખે વસકે મુરતુમ્,
 ગુંગી ઝપ્પા હયે કીયા બયાં વોહ શાન કીજએ.
 ચક્ક આલ અલીકે પાસ તું મુરાદ સરકે બલ,
 કુરઆન ઊસ જનાબપે યહ જાન કીજએ.

મુરાદ ૪૫

દીલોજાન સુલતાંપે વારારે.

આફત પલમે દુર હુધ સખ, મહમદ સુલતાં જખ પુરાધારે. દીલો-
 નામે સુલતાં સુભરાજની હયે, સાહેબ વો હયે હમારારે. દીલો-
 મુરાદકો તેરે ખીન સાહેબ, જોર નહી હયે સંહારારે. દીલો-

વરતેજ ૪૬

આજ વધાઇ ! દીન હજારો ! ધન ધન જનમીયો શાહ હમારો—

અજબ ઝલકથી ખલક ખીલી છે, ધન ધન સર સુલતાન દુલારો-
વન ઉપવનની ખીલી ફુલ કલીયો ! ખુલ ખુલ છે ફૂરખાન હજારો-
રાગ રંગ દીન આલગીરીનો, વરતેજી જય જય લલકારો ! આજ

વરતેજી ૪૭

કે અવસર આજનોરે,
ખલહારી જાઉં સાલગ્રે દીન જહુરે ધમામત તાજનોરે-કે-અવસર ?
શાહ સુલતાં ! રાખ સુલતાં ! રંગે ઝુલતા ! પ્યાર ભર
નુરે પરવર ! રહેમી રહેમર ! એક નજર કર ! દાસપર-ખલહારી.
અલખેલા ! આવો વહેલા ! દાસ થેલા ! દરશના,
તુંથી નેડો ! તાર બેડો ! રંગે રેડો ! હરશના ખલહારી.
શાહે મરદાં ! શેરે યઝેદાં ! કુવતે પરવર દીગાર !
વ લા ફતા ઇલા અલી તું ! શાહે સુલતાં નામદાર-ખલહારી.
શાહે આલા ! રહેમ વાલા ! બોલ બોલા ! સાલગ્રેહ !
વરતેજી ફંદી ! ચ્હાયવંદી ! જય આનંદી ! સાલગ્રેહ-ખલહારી.

મુરાદ ૪૮

વતન ઇસ્નથી આવી, ગૂલે ગૂલજાર છોડી આવી;
પીદર સજીને અહીઆ લાવી, અમે લાયાર ઇસ્ની.
શીખી સઉ કામ ખાવરચી, નીમક નાખી હલદ મીરચી;
જ્યાદા જો મીલે ખરચી, કરે દુકાન ઇસ્ની.
ગુલાખી શરખતી આલા, હંડો અએશકીરીમ બાલા;
કાશી ચાહી ભરી પ્યાલા, ભરી આપે છે ઇસ્ની.
પીકમીએપ રાસખીરી લીમલેટ, ટાનીક ઈસ્સો છે જંજરેટ;
કીરીમ સોડા છે પીપરમેટ, બધી રાખે છે ઇસ્ની.
નીલામમાંથી છરી કાતર, લવનડર કોલનવાટર;

અસ્ક દંડો સુલાવાટર, કરે હરકાર ધરની.

પતિતા ગુણ ખડીયા રથ, ખીમા છે દાલમા ગુણ;

કડી ચાવલ છે તખીયત ખુશ, કરી આપે છે ધરની.

પુટીમ કસતર સલાહસખટર, પેટીસ કલેસ છે ખુશતર,

ધનો સામાન છે અંદર, ગુઓ દુકાન ધરની.

ધરહ—ઠરાની બે પટી પાન લાવ, એકમાં દુકડા, એકમાં કત્રી.

ધરની—ઓ પાનવાલા બે પટી પાન લાવ, એકમાં કુતરા, એકમાં

કુતરી લાવ ? જલદી લાવ ? ? ?

મુરાદ ૪૯

દીકરો—વાહવાં સાલગ્રેહ શુભ આવી, બાપ કરાવો અમને ટેસ.

બાપ—બેટા ધનોમાનો રહેને, તુને સીવડાવી દઉં ટ્રેસ;

છોકરો—બાપા ઈંગ્લીશ ફેશન કપડાં, કોટ, પાટલુન, ટોપી, ખુટ !

કરૂં ટાઇ કોલરનો બલકો, પૈસા વાપરવાની છુટ !

હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં !

હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં !

બાપ—છઠ્યા છડી ન જા હટ ! છટ ! છટ ! આતે કેવી ખટ ! પટ !

છોકરો—બાપા ! મુકી દ્યો ! બસ ! પટ ! પટ ! ઈંગ્લીશ ટ્રેસ દ્યો ઝટપટ !

બાપા ! નહિ આપો તો રોઈશ, ઘરમાં જમવા પણ નહિ આડિ

અહં ! અહં ! અહં ! અહં ! અહં ! અહં ! અહં ! અહં !

બાપ—૨૩ નહી દીકરા ચાલ સંગાથે, મુરાદ તારી બર લાડે

હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં !

હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં ! હાં !

પેનવાલા ૫૦

લઉં પ્યારા સુલતાં રે ઓવારણા !

છે નામનાં ને કામમાં મીઠી મળ !

[૨૫]

ઈસલાહલીનાં જીવન ભુપ મુસ્લીમમાં મહા !

વસરી જાઉં આબારમાં ! લઉં પ્યારા.

સાખી—હિટન બળ ઝગઝગમાં, મિત્ર રાજ્યની સંજ,

અખંડ જ્યોતિષી સમયપર, દુસ્મન કીધા દંગ !

એ પ્રગટ થાતાં ચીક ચયા મુંઝઈનાં મહા !

આશિષ માગે પંજેમાઈ, હરખી સાલગ્રેહમાં ! લઉં પ્યારા.

મીમ પર

સાખી—ધન ધન તમને હે સખી આજ અવીચળ રાજ,

ની (૩૮) મી સાલગ્રેહની મુખારકી છે આજ.

વરતેજ પર

જય ! જય ! સર સુલતાન, જય ! જય ! તુર નિરંજન.

જય ! જય ! સર સુલતાન, લક્ષ્મી ભવ દુખ ભંજન.

જય ! જય ! સર સુલતાન, અહેસે બૈત નખીનાં.

જય ! જય ! સર સુલતાન, અસલ ઔલાદ અલીનાં.

જય ! જય ! સર સુલતાનશા, નાય નકલંકી હજુર તું.

હાજર ધમામ હકીકતી, જાહેર તુર જહુર તું.

વરતેજ પૃથ

તુર જાહેર તુંહી સુલતાન તુંહીજ અલખખતણી લખ જ્યોતિ

તુંહી તૌરાત જમુર ને ઇંઝીર તુંહી કુરઆન કલામ વિધાતિ

તુંહી રૂગવેદ યમુર સામ તુંહીજ અથર્વની આણુ અનોહી

તુંહી શિરછત્રની છાંય ગૃહી વરતેજ હવે દ્રઢ વાળી પઢોહી

અખંડ પૃથ

ખીલી શી આજે બહાર મજહેદાર

ખીલી શી આજે બહાર.....ખીલી.

સાલગ્રેહનો સુંદર અવસર (૨)

આવે બસ આવે હઝાર લાખવાર.....ખીલી.

બાવીક જનોનો બપોરો છે બારે (૨)

મુખારકીના ઉચાર મજહેદાર.....ખીલી.

ધસમાધલીની આજે દીવાળી (૨)

રૂડો રંગીજો તરેહવાર મજહેદાર.....ખીલી.

હળી મળી સહુ હાથ મીલાવે (૨)

“અખન્દ” ખુશી છે અપાર મજહેદાર.....ખીલી.

મીમ પપ

આવો આવો ધસમાધલી ખુશીઆં મનાએ

શાહ સુલતાંકા જન્મ મુખારક.....ખુશી.

આવો ધસમાધલી કરે રંગ રેલીઆં

શાહ દરબારે રહેમત ખોલે.....રંગ.

દેખો ધસમાધલી હુરે ગાયે મંગલ ગીત

તુરે જહુર કો મે બરશાએ.....મંગલ.

આવો આવોને સુલતાં પ્યારે દરશ દેખાવો

તેરે મુખડેગે બલબલ જાઉં.....દરશ.

આવો આવોને સુલતાં પ્યારે મહેર કરે

દીને હુકીકી રાહ બતલાવો.....મહેર.

આવો આવોને સુલતાં પ્યારે મત તરશાએ

આકે “ મીમ ” કું અધર લિડાએ.....મત.

મુખતાર પદ

તૌરમાં છઠએ અમે આજે ખુશીનો દૈર છ

હુગે ગીલમાં ને ફરીરતાની ખુશી કંઈ ઔર છે.....તૌરમાં.

બેઠ્ઠર ને સુઠ્ઠર કંઈ આજના અવસર તણી
જહુર જેના નુરનો મશહુર આજે શોર છે.....તૌરમાં●
વેદ ને કુરાન પુરે સાખ અલીના નુરની
તે ન સુઝે મુંઢને જે જાણવા ના ચોર છે.....તૌરમાં●
જન્મદિન સુલતાનશાહ હાજર ઈમામે વખતનો
તાર છે મુખ્તારનો હા બેખુદીનો જોર છે.....તૌરમાં●

મીમ ૫૭

કોઈ પુછે મેરે દીલસે કે ચે કયા હોતા હયે
ધુમ હયે હીંદમે' યાં આજ જશન હોતા હયે,
બાગમે ખુલ ખુલોડી લગસે ચે આતી હયે સદા,
આજ સુલતાને મોહમદકા જનમ હોતા હયે,
દીનો દુનીયામે' હકીકતકા હુવા હયે સોહરા,
મુદ્દયોં કા યહા ચહેરા સીઆ હોતા હયે,
લાન્તે મુંહપે ગીરી તોડ ગીરી ગરદન પર,
તૌખા કરને લગા સૈતાં કે ચે કયા હોતા હયે,
આઘ આવાજ કે હોતે હયે ગુન્હા આજ માફ,
સુનકે પયગામ ચે ઈસમાઈલી ખુશ હોતે હયે,
સીઝદા જસ દીનસે કીયા "મીમ"ને અચ્ચે શાહે ઝમાં,
સીકલે શીરજીનને દેખા કે ચે કયા હોતા હયે.

વરતેજ ૫૮

હું દિવાનો મસ્ત અલીના નુરનો,
જલ્લો જોયો આજ કોહો નુરનો,
કાનના પડદા અચ્ચાનક ફાટતાં,
અનલહક સુર સાંભળ્યો મનસુરનો.

ઇસ્કે વહેદતના નિશામાં મસ્ત થઇ,
 દાર હાફેઝનો પીધો અંગુરનો,
 જામ પીધો મોતનો અમૃત ગણી,
 ખેલ જાણ્યો જગત ક્ષણ બંગુરનો,
 મંદિરો ને મસજીદોનો મોહ ગયો,
 મર્મ જાણ્યો અપ્સરા ને હુરનો,
 મઝહબી ઝગડોનો બોબો ફેંકતાં,
 નજદીક થયો રસ્તો હતો જે દુરનો,
 રાહે શરીયત હદ વટાવી બેઘડક,
 જોધ હકીકત માં તજસ્સો નૂરનો,
 “લાઈલાહ” માંહેઈલિલલા “અલી”
 હા પઢ્યો હું સખક એ મજકુરનો,
 આદિ ને વળી અંત માંહી એ અનંત,
 અલખમાં લખનો ઝલક એ નૂરનો,
 તે અલીનું નુરસત “સુલતાનશાહ”
 સાર એ “વરતેજી” સુરે નુરનો.

ચુનારા પદ

ઝલક ફલકની છે ભારી આજે દહાડો રડો.....ઝલક.

વૃત્ય કરે સ્વર્ગમાં હુરો,

અવતરીયા દેવ મેરારી.....આજે.

છે દુઃખ ટાલક પાલક એ પ્યારો,

તે ખાલેક થયો અવતારી.....આજે.

જનમેંયા જગનાથ નુરે હીશોરો,

ગીત ગાઓ નર ને નારી.....આજે.

“અલી” એ છે ધમામ અમારો,

સુલતાંથી તખ્ત દીપે ભારી.....આજે.

ચુનારા ૬૦

મુશો ત્રીશોકમાં છે જોનો ભાસ,
અવતારી થયો ખલ્લમાં તે ખાસ.
ગુરના ગાન વડે શોધો એની રાશ,
માખણ મુકી નહી કોઈ પીઓ છાશ.
હીરલો આવ્યો હાથે છે તમારે પાસ,
એથી વિમુખ રહેશો તો જશો લાસ.
સતપથે સુધા રહી બનોને દાસ,
જેથી જન્મત માંહે કરશો તમે વાસ.
એ દુષ્ટ દેહનો અતે થશે વિનાશ,
વિચારી વરતો છે જ્યાં લગી સાશ.
અવિનાશી ‘અલી’ જીકર દીલમાં ઠાંસ,
નહી તો આગળ ખમશે તમે ત્રાસ.

ચુનારા ૬૧

અસાં ની આશ દે તલખી હી કલખી,
સુણી તું ધ્યાન દે તલખી હી કલખી.
દીલ થીએ ખણા જોલી, દીધો પયો મૌલા લોલી,
વસાઈ વીલાત ઘોલી, દિસ દીલદાર વે.....તલખી
ગુદાઈ જી આગ ખુરી, મૌલા હી દાગ દુરી,
અચી દે દીદાર તુરી, વીચ તવલ્લુદ મેં.....તલખી.
રૂકો પડાએ રાજી, મૌલા મીઠડન છા જી,
કંચેતા સભની ધાં જી, અચી કુરકત મેં.....તલખી.

બનકેતાં આગ શોલા, વેસો વીસાએ મૌલા,
છટે “અલી” એ રોલા, અય મું મુંબઈ મેં.....તલખી.

મુરાદ ૬૨

હયે ઇસમાઈલી આજ ખુશ કયેસે કયેસે,
બદન પે સજે સાજ ખુશ કયેસે કયેસે;
બરસ્તા હયે નુર મુંહપે ચહેરા ચમકતા,
સદાકત સે હયે નાજ ખુશ કયેસે કયેસે,
જહુરે ઇમામત હયે બર આજ લાંડન,
હયે જીનપર ધ્રીટીશરાજ ખુશ કયેસે કયેસે,
વોહ સુલતાન જસપે શીદા જસ્મો જાં હયે,
જનમ દીન હયે આજ ખુશ કયેસે કયેસે,
ફલક પર ઝલક આજ રંગી અયાં હયે,
મલક હયે સરફરાજ ખુશ કયેસે કયેસે,
લગા તાર દીલમે મુરીદું કે હરસુ,
મુઆરક કે અલફાજ ખુશ કયેસે કયેસે,
ચમકતા હયે તખ્તો તાજે ઇમામત,
“મુરાદ” આય બર આજ ખુશ કયેસે કયેસે

મુરાદ ૬૩

વાલમ તુજ વિણુ છછએ ઘેલા,
આવો ને અલી અલખેલા રે,
જુરે વીરહમાં પતંગ પ્રેમી,
દુર ન થા તું દીલબર રહેમી,
દયા નજર કર નિર્મળ નેમી,
આવો દીલડે વસેલા રે.....૧

આતુર આંખડી દરશન કાળે,
અમકે કાન તુજ ઝમકે અવાળે;
હાંપીલા તુજ હાંપી અંતર છાળે,
હૃદયે અમીરશ રેલા રે.....૨

કેટલા કરીએ કાલા વાલા,
જાંપીએ તારી નિશદન માળા;
મોઘા ન થાઓ હવે મતવાલા,
થઈ ગઈ જાણ વેળા રે.....૩

સાલગ્રેહનું ગુલશન બહેકે,
વસંત આનંદ વાળુ લહેકે;
પીયું પીયું કોયલડી ટહુકે,
“મુરદ” પુરો છેડા રે.....૪

મીમ ૬૪

સુલતાં પ્યારી સુરતીઆં દેખાયે જાઓરે,
મોઢે લાગી અગનીઆં ખુજાયે જાઓરે...સુલતાં.
ખુદાકે વાસ્તે અખતો આ શાહ પહેલું મેં,
તડપ રહ્યા હયે દીને બે કરાર પહેલું મેં,
ન તેરા વશલ મુમકીન ન તાખ હયે દીલકો,
અજાબ તરાહ કા ઇલાહી અજાબ હયે મુજકો...સુલતાં.
કરતી હયે આંદશી સુરત કો બહોત પ્યાર આંબે,
દીલ હયે મુસ્તાક મેરા ઓર તલબાર આંબે,
નજર આતી નહી સુરત તેરી અફસોસ કહી,
હુલતી રહેતી હયે હરદમ મેરી દીલદાર આંબે...સુલતાં.
કુચ્છ એક હમહી નહી ઈન્તેઝાર બેઠે હયે,

મુલતાન શાહ કે સમદા હજાર બેઠે હયે,
 ગિદાલો પરદએ રખ કેા જમાલ દીખલા દો,
 હમ આંખે ખોલે હુવે ઇન્તજાર બેઠે હયે...સુલતાં.
 આજ તું બાદએ બે કએક પીલાદે સુલતાં,
 તેરે સદકે મુજકું મસ્તાન બનાદે સુલતાં,
 એક આલમકું કીયા તુને ખરાબાતે જહા,
 જબ મયે જનું મેરી ખીગડી કેા બનાદે સુલતાં...સુલતાં.
 આરજુ ઇસ દીલે બેતાબ કી બર આઇ હોતી,
 અએ શહે દીં જો કબી શીકલ દીખાઇ હોતી,
 મરીજે ઇશક જો દેખા તો મશીહા બોલા,
 ચેહ વોહ હયે દર્દ નહી જસકી દવાઇ હોતી...સુલતાં.
 જો મજ તરે તસ્વુર મેં મુજે આયા હયે,
 વો મજ મયને કીસી શયે મે નહી પાયા હયે,
 કંદ મીશરી સે સીવા નામ તેરા બાયા હયે,
 તેરાહી નકશા ઇન આંખો મેંહી સમાયા હયે...સુલતાં.
 મએ અપને દીલકું શાહ મુલતાંકું દિયા ચાહતા હું,
 છોડ દુનીયાકી રાહ દીન લીયા ચાહતા હું,
 અએ આલીમો કહો કયા મેં યુરા ચાહતા હું,
 જસસે મીલા હયે “મીમ” ઉસસે મીલા ચાહતાહું...સુલતાં.

મુરાદ ૬૫-કોમીક

શેઠ-ધીરી ધીરી શેઠાણી જરી ધીરી,

આવી પુગી ...

... આવી શેઠાણી, કરે ખુશી ખુશાલી ખાસી,

શેઠાણી-દાગીનાતું નથી ઢેઘાણું, સીદ કરવો હાંસી.

શેઠ—લડાઈ ને વળી મોંઘવારીની, સળગી રહી છે હોળી,
દાગીના માટે કાં અલી, છણકા મારે ભોળી.

શેઠાણી—કરી કમાણી તમે કંથજી, તેમાં હક છે મારો,
સાલગીરીમાં માંગુ નહીં તો, ક્યારે આવે વારો.

શેઠ—કેવી પક્કી શેઠાણી છો, તડાક માર્યું તાનું,
સાલગીરીનું ગોતી રાખ્યું, બહુ મગનું બહાનું.

“ જખાની ”

શેઠ—લે ડીક ચાલ સોનારાની દુકાને પણ જોજો વધુ લોભ કરતી નહીં,
હાર ને બંગડી અપાવીશ બીજું કાંઈ નહીં.

(છોકરો દોડતો આવે છે) અં અં મા મને ધડીઆળ ને છેડો
કહે તારા બાપાને, મુક મારો કેડો.

શેઠ—(અજબ થઈને શેઠાણીને) લે વળી કાંતુક બીજું કાઢ્યું
પંહોચેલી તું પક્કી માંડ માંડતુને સમજાવી ત્યાં વળગાડ્યો જાકી.
ચાલ બાઈ ચાલ પચાસ વધારે, સાહેબ બરકત વધારે.

શેઠાણી—સાલગીરી તું બલી માવડી, બલે આવી ભભકતી,
દાગીના પહેરીને ચાલુ, રમઝમ ચાલ હમકતી.

શેઠ—ધીરી ધીરી શેઠાણી જરી ધીરી,

શેઠાણી—વાહવા કેવી ફળી સાલગીરી.

છોકરો— બંદો કેવો પહોંચેલ ખુટી
ધડીઆળ ને છેડો તો લીધો, ઉપર લકર અંગુઠી.

શેઠ— સાલગીરીનો અવસર સુંદર શેઠાણી થયાં રાજી,
જગ જીત્યાં ને ગંગા નાહ્યા વાહવા વાહવાજી.
કેમ હવે મરડાવ શેઠાણી વાત હરખની બોલો,
મુરદ મનની પુરી કીધી ધુંધટનો પટ બોલો

ચોઠાણી—સાલગીરીનાં આનંદ ખાતર હાહ કીધો મેં દાસો,
 શોઠાણી ચાનારો બંદો, ધીંગા જોષ લ્યો ધાસો.
 સર્વે—સુંદર અવસર સાલગીરીનો, આનંદ સઉ ડાસો,
 સુકરવારીયા પંજેભાઈયો, સુલતાન જય ! જય ! બોસો.

સાખી—સાલગ્રેહ ૪૦ મી ઝગમગ જોતીયું થાય,
 ટગમગ વાટું જોષ રહ્યા ટગમગ દીલકું થાય.
 તમ દર્શનની આશ વહેલા પધારજો હીંદમાં,
 કાં કરો ઉદાશ આશ પુરો મુરીદો તણી
મીમ ૬૬.

સાલગ્રેહ હય આજ સુલતાનકી
 રાગ ગાયે, ધુમ મચાયે,
 આજ ખુશીયા મનાવો શાહ સુલતાનકી.
 સુલતાં પ્યારા હય દુલારા,
 મોરે મનમે બસા હય હરઆન;
 જ બસાયે હય લાંડન હુમે તો હયરાન;
 શાહ સુલતાંપે કર મય તનમન નીશાર.
 સુલતાં આવે તો હોવે બહાર,
 શાહ આવો મત તરશાવ મીમકો દારશ દીખાવ.

મીમ ૬૭

સુલતાં તમારા નકશા આંખોમાં છા રહ્યા હય,
 સુલતાં તમારા જલવા દીલકો લુભા રહ્યા હય,
 નઆઇનએ નજરમે જનો દીલો જીગરમે,
 શાને ખુદાઈ સુલતાં જલવા દીખા રહ્યા હય,
 અયે આશકાને સુલતાં સુલતાંકો ચલને દેખો,

બખશીશકા આસીંચોકો મુજદા સુના રહા,
અલાહરે હીદાયત લંડનમે હયે યે શાહરા,
બુલે હુવે કો સુલતાં રસતા બના રહા હય,
લાખોહી શકલ દેખી પર એક ખુશ ન આઈ,
અહદ્દસે મીમ હોકર જલવા દીખા રહા હય.

એમ. જે. પેનવાળા ૬૮

છખી સુલતાન શાહની ચિતમાં ઉતારી,
પ્રીત વધારી ! આનંદકારી ! જડં બલહારી-છખીં
નુર ખુદાના છો અહા ! પ્રિય રહેબર સુલતાન,
તમ ચરણે મુકિત મળે પુરણ થાય આશ !
સ્નેહ પાંખે સંચરં ! ઉડીને જાડં વિલાત,
મહમદ શા ! કરી દીદાર રહું સદા રળીયાત.

વરતેજી ૬૯

અથરાં ન થાએ થીર, ધીરજ દીધે ધરાય નહિ;
દરશન વીણુ દીલગીર, વેગે આવો વિલાયતથી.
અમે વીન્નેગી અગ્ગણુ, વસન્ને જઠ વીલાયતમાં;
બનીને આરસ પાણુ, પગથીયું થાત પેરીસનું.
તાર વગરનાં તીર, દે સંદેશ સુલતાનને;
દેખ્યા વગર દીદાર, બાળક તારાં બાવરાં.

પેનવાલા ૭૦

અધીરાં થયાં અમે બેભાન !

પધારો સરવર શાહ સુલતાન-અધીરાં.
આતુર આંખો ટળવળી રહી છે,
દરશન દ્યો દયાવાન - અમેને.

મૌલા તું પુરણ કર અરમાન - અધીરાં.
હૃદય તાર આ વાંચી વિલાયત,
હીંદમાં પધારો સુલતાન - અધીરાં.

મીમ ૭૧

રહ્યા દર્શન થકી ન્યારા-અમારી આમ આપ્ત છે,
ચમનમાં જઘને મેં પુછ્યું ગુલોને કેમ હાલત છે.
વિરહેના તાપે કરમાયાં —અમારી૦
મુતાતા સરવે નીંદ્રામાં, ઉડ્યા ચમકીને ગભરાતા;
ન રેવાયું તો કઈ દીધું. —અમારી૦
હવે તો થઈ ઘણી વેળા, દીયોને દરશ અલખેલા;
હવે મીટાવો મીમના મેળા. —અમારી૦

ચુનારા ૭૨-નીમાણી.

ટગટગ નજરેં તી કંઈયાં રે—આંઉ નીમાણી.
મુસે દુભાયા તેંમેં ન આયા, સચી સમજ દે સાંમ સચુલે;
દીલ દાર દુખમેં અમયાં રે—આંઉ નીમાણી.
મીલે ન મુજે કોઈ મનમે સમાયો આય;
હી દીલ મે દાગ આએ જે દીલકે દગાયો આય,
રતડા રૂઆણુ કરે મનમે મચાયો આય,
અચી વીસાય “અલી” જીગર હી જગાયો આય,
નજરેં તી કંઈયા રે—આંઉ નીમાણી.

શઅર.

મુલતાન કહુંગા મએં ખુદા પુજકો તુશેરીકી તરેહ,
અખદકું કતલકર શીર ફીરકે ગર પયદા કરેહ.

અબ્દ ૭૩

સુરતે સુલતાન પ્યારી મેરે આંખો દિલમે હય,
 ઉલ્લસતે સુલતાં મહમદ મેરે આખો ગીલમેં હય.
 આગમેં યું આજ ખુલખુલ ગુલસે કરતી ગુફતે ગુ,
 નુર સુલતાં હર ચમન અગિર હર સજર હર ગુલમે હય.
 કોનસી જા હએ જહાંપે જલ્દએ સુલતાં નહિ,
 દિલમેં વો રગરગમેં વો અરખા અનાસર કુલમેં હય.
 કાખેમેં ખુતખાતેમેં ઓર મંદીરમેં યા મસ્જિદમેં,
 દુંદને જાઉં કહાં જાખ ખુદ ખખુદ વો દિલમેં હય.
 “અબ્દ”કા દિલ ચિર કર દેખો અગર મકદુર હય;
 શકલે સુલતાં દેખ લો મૌઘુદ મેરે દિલમે હય.

ચુનારા ૭૪

દશિક સાંણુ અરજ કરે હીં “ વીલાત ” વાંચા પઠાઈ આએરે
 વીછોડો તોજો, વીશમો લગે તો, વેરીઅ મ કર તું, વલા વાલખવા
 નેમે વે અચી અંગણુ અસાંજે ત ખીલ કુદ કર્યા હી, હાત્ર સહી આય.
 તો ધારા મૌલા મચ ખરનતા, “મુંખા” મેં આએ, ખાય સાજનવા.
 “અલી” કે થધક દે સુલતાન શાહી, કીકુ મુહી જીયું તો કનતે.

મીમ ૭૫

જસ દીલમે ઈશિક તેરા સુલતાં સમા રહા હય,
 દોનો જહાંકા ઉસકુ જલવા દીખા રહા હય.
 હર રંગમે નેહા હય હર શકલમે અયા હય,
 આંખોમે ખસ રહા હય દીલમેં સમા રહા હય.
 કીસને દીખા દીયા હય યા રખ જમાલ અપના,
 કયુ આજ શકલે મુસા ગશ મુજકો આ રહા હય.

છન છનકે તુર તેરા ફયલા હય મીમ બનકર,
લંઠનમે બઘટ કર વો જલવા દીખા રહા હય.

મુરાદ ૭૬

લગની લાગીરે અલખેલા ! તારો વિરહ નહીં સહેવાય !
તારો વિરહ નહીં સહેવાય તુજ વીણુ તનમન વેલું થાય—લગની૦.
તરસી રહ્યાં છે નયન ચકોરા ! પ્રગટ દર્શ ઘા ચંદ્ર કિશોરા !
સુલતાન મહમદ રાય—(બે વાર)— લગની૦
અમે અધીરા, અમે નગુણા ! તાર મહીં દ્યો ધીરજ સલુણા !
દિલ દરશન વિણુ ન ધરાય—(૨)— લગની૦
આતુરતાથી દરીએ વંદન ! હીન્દ પધારો મુઝી લંઠન !
મન “ મુરાદ ” પુરી થાય—(૨)— લગની૦

મુઝી ૭૭

દુન્યામેં આકે જો શાહે સુલતાંમે શીર ગએ;
મઝહબમેં બરતન્દ હુવે ઇમાંમે શીર ગએ.
હોકે મુરીદ પીર સદ્દરીંમે શીર ગએ;
ક્યા કાલે મુંહકે દેવ સુલેમાંમે શીર ગએ.
માંને ઇમામ ગઠબ જો મઝહબમેં અઠબ હયે;
પટકે મુખીંન ઇમામ કો કુરઆંમે શીર ગએ.
જો અહેલે હકયે વોહતો રહે સચ હીપર શીદા;
જુઠે જોયે વોહ દીને મુસલમાંમે શીર ગએ.
સચ્ચે જો યે અઝીદકે હકરાહ* વોહ રહે;
કચ્ચે જો યે વોહ સુરતીએ ઇમાંમે શીર ગએ.

મુખતાર ૬૮-વિનતી.

દીલે નાદાંકો હમ સમજાય જાએગે,—રાહ.
 લઈ વરમાળ શાહાને પેહેરાવુંછું.
 ફરી કાલા વાલા આજ તો સમજાવુંછું,
 નાંખી બકતો તણી આણોથી દબાવુંછું,
 છતાં નહીં સમજે તો તો થાવી બહુ ખુરી છે,
 જેથી ફરી નમ્ર વિનંતી એ કુસલાવુંછું,
 સાન સમજો, સલુણાં, સગુણાં, સરનામું છું.

—લઈ વરમાળ—

હસી ખુશી આજ તો હું શાહાને બનાવું છું,
 ન માને તોય પણ હું તેને તો મનાવું છું,
 સર્વ સભા જોયા કરે તેવું ફરી આવું છું,
 ખરા અભિમાનને સાચું ફરી દીપાવું છું,
 “ મુખતાર ” યાચે, કહી સાચા, શાહા તુજપરથી, વારું છું.

—લઈ વરમાળ—

મીમ ૭૯

મુલતાનશાહ પ્યારે આલી મકાન વાલે
 જલવા જરા દીખા દે એ આનખાન વાલે
 દુનયાં વદીકે મુલતાં ખુલવાયે કયુન દરપર
 શાહોકે શાહ મુલતાં શારે જહાન વાલે
 હુખી હય મેરી કીસ્તી દરયાએ બહેરે ઇસીયા
 કર પાર અખ કીનારે બે જાં કે જાન વાલે—
 દીદાર તો દીખાદે એક બાર આકે હમકો
 ક્યસે યે આરગુ હય એ બે નીશાન વાલે

દીલકી મુરદ પુરી તું “ મીમ ” કીલી કરંદે
એડા તું પાર કરંદે અમનો અમાન વાસે.

અખંદ ૮૦

શાહ સુલતાં કે હય નામકા બાંધા તાવિઝ;
મેરા ઇકિઆલ બલાથા મીલા અછા તાવિઝ.
નામે સુલતાંસે હુવા કરતી હય સેહત મુઝકો;
કયા ખુખ યે તુરાની હય તુકતા તાવિઝ.
ગમસે આશતસે, બલાસે ઉસે મીલતી હય પનાહ;
છસ્ને સુલતાંને મહમદકા હય બાંધા તાવિઝ.
ઈસ્મે સુલતાંને મહમદકા હો બખતે ગુલઝાર;
નકશ અઘસા કોઈ લીખદો મુઝે અઘસા તાવિઝ.
હુખમે સુલતાંને મહમદકા હય એક નકસ “ અખંદ; ”
બન ગયા ફઝલે સુલતાંસે મેરા સીના તાવિઝ.

ચુનારા ૮૧

મનહાર મહિલા, દંગી દરીયામે ખુદાએ વયો લુડાએ વયો,
સાવ લાવ, વીચમે લગાએ વયો, ખુદાએ વયો લુડાએ વયો,
છવડો થયો રે ઝાંખો, મનડો થયોરે પાંખો,
કોરે તોગ્ગ દુખ બાખો, કુરેલાએ બશ બશ અશી શાંખો,
દીલસે કરીયા, ધ્રપતો, “અલી” ચય પત વયો, ખુદાએ વયો.

વરતેછ ૮૨

અય ! ખુદા તું બક્ષ સુધી આંખને ભર પ્રેમ મદ !
ઝહુર તારો નિરખતાં કહું કુલહો વલ્લાહો આહદ.
વિરદ તારો હું જપું હું પાક બત સિદ્ધાતનો,
યા અલીયો, યા અજીમો, તુર અદ્દાહુસ્સમદ !

લભયલિદ કોઈ નથી દુનીયામાં તુંજ નુરે અલી !
 પાર કુરઆમાં વલમ ચુલદ પ્રગટ જેની સનદ.
 હય્યો કય્યુમ નુર ઝળકે શીર ધનામે મુખીનથી,
 સુલતાન મહમદ શા વલમ યકુન લહુ કોફાવન અહદ.

મીમ ૮૩-અરજી

શાહ સુલતાં કે દાર રે, મોરી અરજી સુનાવો,
 જાઓ સખીરી પીયાકો મનાવો, પૈયા મે લાગુ તેહારે.
 આવન કહે ગયે હજુ નહી આયે કહીયો કે અખ ધર આવે,
 બંસતકી બહાર જ જાવે.....શાહ૦
 અપને પીયાસે રમકત જુમકત “ખીલાત” લઈ મતવાલી,
 ધન ધન ભાગ શોહાગન લઈ વો મય બયરન દુખીયારી;
 અખ સુધ હો શાહ નીજરી.....શાહ૦
 સખ સખીયાં મીલ મંગલ ગાવો મોતીય ચોક પુરાવો,
 હાથ જોડકર અરજ કરત હું મીમ કો દરશ દીખાવો;
 આવન કી ખખર સુનાવો.....શાહ૦

જમાલ ૮૪

મારી આંખલડી જોઈ જોઈ થાકી સ્વામી હવે દર્શન દ્યો દર્શન દ્યો
 તારી મુખડાની લાગી છે લગતી સ્વામી હવે દર્શન દ્યો દર્શન દ્યો
 પ્રીતે વધાવું લઈ પુખો પરાગનાં
 મનડું મનાવું હું રંગીલા રાગમાં.

પ્રીતે ઉર ધરશે જમાલીની વીનતી સ્વામી હવે દર્શન દ્યો દર્શન દ્યો

મોદી ૮૫

જગાવી જ્યોતની જલકાટ, દિલડાં દિપાવજો હો શાહ.
 હજલાવી અમિનિધિ સાથ, દિલડાં ભિંજવશે હો શાહ.

નુર તણો ઉછળે નિધિ, મોમન મનડા માંલ,
 નુર તણા પુંજરીને, ગમે ના બીજું કાંધ;
 સુરતી સુંદર મુજ અંતર ધર, નુર ઝહુર સુલતાન જગતમાં;
 આલ અલી ધમામે વખતના, પ્રેમ થકી તેનું પુજન કર;
 “મોદી” પર મહિલા કરુણા કર, દિલડું સારું,
 દિપાવવા હો શાહ-જગાવી૦

ચુનારા ૮૬

થીયાસીં કુરકતમે તોજ બે શુદ,
 તો વટ અંસાજ સંભાલ કીત આય;
 હી ન ગુજરધો હયાત ને ધમ,
 મીદાથ મેં તોકે મેગ કીત આય...થી.
 મુંજ લાચારી દીકે હીકડે દીં,
 તદે છીડકો કે બોલે અયે હી;
 એડા તા કધક અયેન મીશકીન,
 તેશે કુરો થયો ડગરી કત આય...થી.
 ખામોશ ધખતેયાર કરે રૂનુંસે,
 બે વફા થધને, બડ બડ કયોશે;
 તતે હી દીલદાર દીલ ન વયોસે,
 તદે ચો સાહેબ સુલતાં, કત આય...થી૦
 અકલ ગોલે જી અધુરી દીસજે,
 તેંસે દીલ ને દદ ન વીસજે;
 તોંબા ક્યાં હાંણે અચી તું રસજે,
 અએ “અલી” મું લેકર કત આય...થી૦

મીમ-૯૭

અખ કએસે ધરૂં મન ધીર.

દાસ તુમારા શાહા દરપે ખડા હય, ઈશિકકા હો કે અસીર-શાહા-અખ
જન કે તુંમ અંજન ભયે હો, ચેહ દુખ દેત શરીર-શાહા-અખ
શીશ ધરત હું કદમોપે તેરે, રહમ કરો શાહ પીર-શાહા-અખ
દરશનકો અખ તરસ રહે હય, નયનસે ખરસત હય નીર-શાહા-અખ
“મીમ” તોરે મુખડેપે વારી, આકે મીટાવો પીડ-શાહા-અખ

મીમ ૯૮-ખાંધો કમરીઆ.

જાઓ કોઈ સુલતાંકો મનવો, આવનકી મોહે દે કો ખખરીયા;
જાએ શાહા પરદેહ સીધારે, તનમનમે મોહે ચયન નહી,
આવે સુલતાં તોપે બહાર જાઉં, ઇતની કરમકી ખાંધો કમરીયા.
એરી સખી તોરે પૈયા પડત હું, ઇતના કહીયો સંદેસ,
અરજ કરત હય મીમ તોરે દરપે, આન બસાવો બોમ્બે નગરીયા.

મુરાદ ૯૯-“ સાલગીરી. ”

સાલગીરી ખીલી રહી પુર બહાર !

આનંદ એલી, આજે નવેલી ! વરસી રહીછે અપાર-સાલગીરી
દ્રષ્ટિ નુરાની, સૃષ્ટી નુરાની દ્રષ્ટિ નુરાની દીદાર-સાલગીરી
મંસમાઇલીને ધર ધર મંગળ ! ગુલુ ગાય નરને નાર-સાલગીરી
હાજર ઇમામની નુરાની જ્યોતમાં, પ્રેમીપતંગ બલહાર-સાલગીરી
રંગરાગ ગાનતાન ગુલતાન, ગમત આજે અપરમપાર-સાલગીરી
હુરો મલક સહુ સાતે ફલકપર, તુરી જલકપર નિસાર-સાલગીરી
બાઈ બાઈ સર્વે પંજેબાઈ પ્રેમી, ઉજવે રુડો તેહવાર-સાલગીરી
મઉલા તું પુરજે મુરાદ સકીની, બાળક નમે આ વાર-સાલગીરી

મુરાદ ૯૦—કડકો.

મલ્લેયો એક દી મને કડકો મેં પુછ્યું કેમ હાલત છે;
 તરત તે વાતમાં ભડક્યો અમારી આમ બાબત છે.
 નથી કોઈ લોટરી ફળતી, નથી રકમ લાખની મળતી;
 ફક્ત હાલત સલામત છે, અમારી આમ બાબત છે.
 રૂપાળી બાઈડી પરણ્યો, ઘરેણા હેમના માગે;
 ઘડાઈના નથી દમડા, અમારી આમ બાબત છે.
 ફક્ડ થંઈ ખસ અકડ ફરવું, મળે નેકટાઈ કોલરથી,
 ધુલાઈના નથી પછસા, અમારી આમ બાબત છે.
 કરી રોડ હોટલમાં, જમણની વરદીના વાંધા,
 સીંગલ કપ ચાએ પી લેવો, અમારી આમ બાબત છે.
 ચોપાટીથી પગે વળતા, પુછે વીક્ટોરીઆવાળો;
 ખીરાળે શેઠ ગાડીમાં, તમારી કેમ બાબત છે.
 વીવેકી માગણી જોતા, મુકરર જવાબ દેવો કે;
 કડકું વોલ્ક ખાલી હું, અમારી આમ બાબત છે.
 ગુન્નર દમમાં દીવસો, વીચાર ફરકરમાં રાનો;
 ખરેખર ચાર હમણા તો, અમારી આમ બાબત છે.
 મળે વોર લોટરી મફત, મળે લાખો રૂપિયા તો,
 પછી ખસ જોઈ લીયો ચારો, અમારી આમ બાબત છે.
 સુણી વાત કડકાની “ મુરાદે ” કહી દીધું સાચું,
 તમારી ઠીક હાલત છે, તમારી ઠીક બાબત છે.

સા ખી—૪૧ મી સાલગ્રેહ, સુલતાન શાહની આજ,
 દીન બંધુને દરશ દો, વહેલા પધારો રાજ.

મીમ ૯૧

સાલગ્રેહ સુલતાનની, કરો આનંદ અપાર,
હરખે ધુમ મચાવો, મલી કરી નરનાર.
આજ દીવસ રળીયામણો, કરો ખુશયાલી આજ,
ધન ઇસમાઇલી બાળાનો, શોભાનો નહીં પાર.

(કોરસ)

ઓ શાહ સુલતાન મહમદ, ઓ જગ દાતાર,
દીને હકીકીને તુ દેને દીદાર, અમ ગુનાહ અખશીયે.

અખસલુહાર.

છઠ્ઠાએ અમે ઇસમાઇલી, ઓ ઇસમાઇલી બાળ,
તનમનધન અરપણુ કરી, શ્રેવો સુલતાનશાહ દાતાર.
હાજર ઇમામ ઇસમાઇલી, એ છે જગત જાહેર,
તુરે ખુદાઈ ખુદ ખુદા, મીમ દીલમાં છે જાહેર—(કોરસ.)

મીમ ૯૨

અખ માન શાહા તું મેરી, મએ અરજ કરત હું સઉ સઉ બાર.—અખ.
બાં ગ્રહેકી લાજ તુમીકો, તું પર વર મએ એરી;
મીમ ચે બંદા હયગા તેરા, આને મે ક્યા હય દેરી શાહા—અખ.

મીમ ૯૩

આવોને મારા વાલારે, તારા દરશને દીવાની થઇ.—તારા.
આવોને પ્યારા મારા આંખોના તારા,
દીન રાત જપું તારી માલા. તારા.
હીંદમાં આવો કાહે તરશવો, દીવસે દીવસે કરો ગાલા.—તારા.
જીગરના વીલાસી આ મીમ ઉદાસી, આંખે વહે છે નાલા.—તારા.

મીમ ૯૪

મુજે અપના હી બંદા તુ બનાદો યા શાહે સુલતાં,
 જરા દીદાર આપનાંભી દીખાદો યા શાહે સુલતાં.
 તુમી તુમ હો જો તુરે મુસાફો જલવા દીખાયા થા,
 મુજે ભી તુમ જરા જલવા દીખાદો યા શાહે સુલતાં.
 ખતાઉ હાલ તુંમસે કયા મએ અપને દીનો ઈમાંકાં,
 ફકીરે મસ્ત હું મએ મીમ મેરા મઝહબ હય તું સુલતાં.
 ખુદા શાહીદ હયે કીસકી ઓર ઉલફત હો તો કારીર હું,
 તુમારાહી હું શયદા મે તુમારા યા શાહે સુલતાં.
 હમારે ઓર તુમારે ઈસ્કકા ચર્ચા હયે આલમમે,
 તુસેરીકી તરાહ કહેતા હું મએ તુમકું ખુદા સુલતાં.
 ખુદાકે વાસ્તે જલદી દીખાદે હુસ્નકા જલવા,
 હયાદો “ મીમ ” કે પડેકો અમ યા શાહે સુલતાં.

ધનાણી ૯૫

સહેલાણી શાહ સુલતાન, વીદેશમાં તું તો વસી રહ્યો,
 અમે દરશન વીણુ હેરાન, કંઈ રહેમ કર તું સુલતાનીયા.
 વરસ વીત્યા ચાર, જીવડો તલપી રહ્યો,
 પણ આવે તારો સંદેશ, સુખ આપે સુલતાનીયા.
 મહમદશાહ સુલતાન, સંદેશ તારા આવીયા,
 પણ હવે દરશન દેવા કાજ, વહેલો થા સુલતાનીયા.

ધનાણી ૯૬

સુલતાન મહમદશાહનું જનમ દીન સુખણુ,
 આનંદ કરો પ્રીતે સરવે નર નાર—સુલતાન.
 સાવત્રેહ શાહની આજે એકતાલીસમી છે,

સ્વર્ગે પાંતાળ મૃત્યુમાં આજે વધાઈ છે,
 ત્રણે લોકો ગુણ ગાય ગાય ગાય મન હરખાય—સુલતાન.
 વસીયા વિદેશમાં શું બુલ અમારી છે,
 છોડ કછોડ તોય પીતા સુપીતા છે,
 આવી ઘો દીદાર દીદાર દીદાર ઘો દીદાર.—સુલતાન.
 શાને તરસાવે સ્વામી તમ સુખ સાલે છે,
 વીયોગ ધડીનો જ્ઞાતા યુગ સમ લાગે છે,
 વદે ધનાણી હદ થઈ થઈ થઈ હદ થઈ—સુલતાન.

કાસમખાણ ૯૭

જહાંમે ધુમ હય ધર ધર જન્મ હય શાહે સુલતાંકા,
 જન્મ હય શાહે સુલતાંકા, હમારે દીકે આકાકા.
 તેરે સદકે મેરે મહિલા, કે કદમો તેરે આપે હય,
 રહું ચરનો તેરે સુલતાં મેરે મહિલા મેરે આકા.
 તુમ હો શાહે હરવાલા, રહું આન મતવાલા,
 મુજે ગમ કીસ લીયે કરના, મેરે મહિલા મેરે આકા,
 તુ હય સરદારે દો આલમ, સુલતાને મહમદશાહ,
 તેરે કાસમકો મત તરશા, મેરે મહિલા મેરે આકા.

મીમ ૯૮

હવે મને તારી માયા લાગી, સુલતાન શાહ!—હવે.
 સુતાં બેઠતાં ઉઠતાં હું તો, જપું તમારા જપ,
 દીદાર દેવા કારણે હવે, આવો આપો આપરે—સુલ.
 વાહું જોતાં રેણું વીત્યું, આંસુડે વીત્યા દીન,
 તમ વીના ધડી ચેન ન પડે, જેમ તડપે મીનરે—સુલ.
 દરશન થકી ન્યારા કીધા, જઈ બેઠા છો વીલાત,

હવે પધારો સુલતાન મહમદ, તો થાય અમને નીરાંતરે—સુલ૦
સાક્ષગ્રેહ શુભ આનંદ મંગળ, સુલતાન (મહમદ) તમારી આજ,
હીંદ પધારો આતુર મોમન, મીમ મટાળવા ઠાજરે—સુલ૦

કાસમપ્રાણુ ૯૯

હમ બેકશોકા રહ્યર, સુલતાનશાહ તું હય,
અકિર કુલ્લ હુમકા ખાલીક, સુલતાનશાહ તું હય.
કીરતી હય આહ મેરી, મુજે ગુનાહસે ઘેરી,
હોળ એ મહેર તેરી, ચકતા ગફાર તું હય.
રખતા હું મય થેહ સરત, બડ જાએ મેરી કીસમત.
દીલપર હો તેરી સુરત, નકશો નીગાર તું હય.
ચાહે ફકીર કર દે, ચાહે અમીર કર દે,
ઉમીદ મેરી બર દે, આલીવીકાર તું હય.
દીદાર અબ હમે દો, ઉમેદ હય કાશમકી,
કાદીર હય દોળહાંકા, સબસે ગફાર તું હય.

સતપંથી ૧૦૦

મારા હૃદયમાં હૃદયમાં અંતરમાં આંખમાં, રાખુ સુલતાનશાહને ગોતી,
વળી સંભાઈ હું સુતાને જગતા, સુલતાનશાહ જગપતી—મારા.
હરજી નરજી એજ કહેવાય, સુલતાન મહમદશા રાય,
જગ રહે એને આંધળી જોતી, સતપંથીએ લીધો ગોતી—મારા.

મુરાદ ૧૦૧

દીશો અજકલજ્યા જનટલમેન (૨) સુ ટવીજી આપ બુટ કસીનતા,
દીસન બાળ એન, જાહેર દીસણમે જેડા સહેબદા ધરમે
હાય હુસેન.

ટાઈ કાલર પાય ધીચીમે, શીરન ફાક જવાન, જેકા ઉધારી ન દીનન ઉનકે,
પછસેખા બેચેન, દીસો આજકાલજ્યા જનટલમેન.

તેહુએ પણ પાણુન સંભારીન, વીનીને કુરસીવેન, મુરઘી બેદા મટન ચાંપુ,
કુરી કાટેસે બેન દીસો અજકાલજ્યા જનટલમેન.
માઠી મીટકો ઉનકે સમજાએ, મજનકી મુડદાલ ઉલટો અંગ્રેજમે,
ચાંધા ચુપકર યુ કુલ્લ ઢેમ, દીસો અજકાલજ્યા જનટલમેન.
સીનર સીકાંચ તાંકરન ઉનનજી, મર પધ્યા મોચડા બેલ,
એખીંસી હએ અધાકેડા, મતએ મકેલા નેમ, દીસો અજકાલજ્યા.

મીમ ૧૦૨

શાહ સુરતીયા દીખાએ જાઓ રે મોહે—શાહ.
દીલ તડ પત હએ, જીયા તર શત હય,
નયેના સે નયેના મીલાએ જાઓ રે મોહે—શાહ
ખીરહાને મોહે આગ લગાઈ,
લાગી અગન કો પુજાએ જાઓ રે મોહે—શાહ.
અરજ કરત હું શીશ ધરત હું,
મીમ કોદરસ દીખા એ જાએ રે મોહે.—શાહ.

મીમ ૧૦૩

અખ છોડીયે હીજાખકો, પરદા હડાધયે,
મુશતાક હએ જમાલ કે, સુરત દીખાધયે.
દીલકે આધને મે હય, તશવીરે ચાર;
જમ જરા ગરદન જુકાધ દેખલી.

મુરાદ અલી ૧૦૪-ગરબો.

રાંકલડી દાસી-દર્શનની પ્યાસી !
સખીનાથ વાયદે-હું ગઈ ત્રાસી.
રોડાયા નાથ વિલાત અગચિત્યા !
વરસ ચાર તો વાયદે વિત્યા !
આવો ! પિયુ ! હું હારી, તમે જીત્યા—રાંકલડી.

ધીરજ ધરવામાં બાનાં ન કરશે !
 તાર રવાના થવાનાં મોકલશે !
 પિયુજી ! પંથે વેલાસર વળજે—રાંકડલી.
 જેવી તેવી વાતો પિયુ શેની સાંખુ !
 જે રોકાવું હોય તો આપજે પાંખુ !
 પિયુ દરશે મુરાદ તો ડરે આંખુ !—રાંકડલી.

મુસાફર ૧૦૫

સંદેશો મારો સુલતાનશાહને પહોંચાડો,
 અજંટ રહાની સંદેશો તારમાં પુગાડો.....સંદેશો.
 કહેજે કાયા મંદીરીયામાં કુશળ ક્ષેમ તો છઠ્ઠાએ,
 પણ આ પીંજર પડી જશે તો કેસવ ક્યાંજઈ રહીએ...સંદેશો.
 મોહ જળના અંધનમાં તો મૃત્યુ થકી ના ડરીએ,
 ગેરંટી વીણુ રહ્યા ગામમાં દુખડાં કોને કહીએ.....સંદેશો.
 જુતે બેટે ખાતે પીતે બહુ બહુ વાતો કરીએ,
 ડહાપણમાં તે લાલ જ લાગો લાંબો વિચાર ન કરીએ..સંદેશો.
 ભુલ્યા ભટક્યા લખ ચોર્યાસી ફેરા ધરતા રહ્યા,
 તમ શરણે રહી માનવ દેહીમાં મુક્ત થવાનું ભુલ્યા...સંદેશો.
 પીડ પડે ને હંસો ઉડે ત્યારે રક્ષા કરજે,
 લક્ષ ચોર્યાસી ફેરા ધરતો રહ શરણમાં લેજે.....સંદેશો.

ધનાણી ૧૦૬

પહેરામણી આજે શાહને પહેરાવો,
 શાહને પહેરાવો સુલતાનને વધાવો—પહેરામણી.
 વસીયા વીલાયત પણ હાજર જણો,

હાજર જાણીને શાહને થાળ ધરાવો,
થાળ ધરાવો શાહને મોતીડે વધાવો—પહેરામણી.
આવો અવસર ધરી ફરી નહી આવે,
કહે ધનાણી આ લઈ લ્યોને લ્હાવો,
લઈ લ્યોને લ્હાવો સતપંથ કમાવો—પહેરામણી.

મીમ ૧૦૭

કોઈ જાહે કહો મોરી બતીયા, નહી કાઠે કટતી રતીયા,
દીન રાત જપુ તોરી માલા, અમ આવો મોરે શાહ મતવાલા.
ક્યુ રૂશ રહે ક્યા ખોટ લહી, ઉન ઓટજો હમસે કરકીની,
ક્યું પ્રેમકે નયના ફેર લઈ, માહે ખીરહ અગનને ઘેર લઈ.
અમ અયશા બતાવો કોઈ જતન, મોસે આન મીસે મોરા સાજન,
મોહે નીશદીન નીર બહે અખીયા, અમ તડ પત હું જાઘસે મંછીયા.
તુમ સોતન દારા જાએ જસે, યાં તડપ તડપ નીશદીન ખીતે,
ફૂરીજન લોગ મોહે દેખ હસે, અમ આન મીસો સુલતાન મોસે.
મએ જનમકી ચેરી હું તેરી, ક્યુ લેત નહીં તુ ખમર મેરી,
ક્યુ મોસે નજરીયા હય ફેરી, અમ આનેમે ક્યા હય ફેરી.
ખીન દેખે તેરે નહી ચેન પીયા, તોરે હીજમે નીક સોજત જ્યા,
હો મીમ તરફી એક નજર, તો પે બલ બત જાઉં શાહ સુંદર.

મીમ ૧૦૮

સુલતાંકો મોરે મોહે લીયા,
ઝેરી, ઝેરી, લાંડન તુને ક્યારે કીયા—સુલ.
ઝેરી કાયલીયાં કુદ કરત હયે, આગ લગે મોરે તનમે,
જાનકે પીયા પરદેશ બસત હયે, ઉનકો ચેન નહી મનમે—સુલ.

એરી પપઘ્યા પીયુ પીયુ બોલે, મોરા પીયા ધર નાહી,
આવે પીયા તો પે તનમન વાર, થેહી આસ મન માંહી-મુઝ.
જે ખીતી તું જનને મુજપર, એન પડે નાહી મોઝે,
મુજ ખીતી શો તુજ પર ખીતે, તો શુધ આયે તોહે-મુઝ.
દીનકો રે મોહે ચએન નહી હયે, તડપત મીન સમાન,
રહેન ખીનત જ્યું ગીનત તારે, મીમ દરશન ખીન હયરાન-મુઝ.

મુરાદ ૧૦૯

જોઈ ચેક, એક લાખનો ! ખુશ ખુશ થઈ ગયો !
પૈસાનો ચડયો કેફને ચક ચુર થઈ ગયો !
ઉછરંગ ઢગ રંગમાં ચારો હસી પડયો !
કડકાઈનો જમાનો આ સેવકનો વઈ ગયો !
ધુંધટ કરી ધર વાળીયે, લટકા મહી કહ્યું !
ઑંધર નવાને દાગીના સોનાના લઈ દીયો !
હાં-સાલગીરી આવી છે આનંદ આજ છે !
મોટરમાં ફરવા જવું છે, મીરજાંને કહી દીયો !
બસ “ચાંદ તારા” હાર નવો જોઈશે મને !
વરદી ખડક પર ગુપતી સોનારાને જઈ દીયો !
છોકરાના “કોટ” માટે મજા ગુપતી દરજીને !
“ઈસ્માઈલી ટોપી” તું ચુનારાને કઈ દીયો !
કમુલાત આપી ઘેરથી હું બહાર નીકળ્યો !
મારી નજરમાં દુનીઆનો રંગ ફેરવાઈ ગયો !
પુંજ મુખીની પુંજનો ઝળકાટ જોઈને !
એક લાખના આ ચેકનો પુંજરી થઈ ગયો !
કાંડી મોહલા પાસથી હું ત્રામમાં ચડ્યો !

લક યેકને વટાવા સીધો બેંકમાં મંહી ગયો !
 જોઈ એક બેન્ક કલારકે પાછો દીધો મને !
 ઈમાનદારી બેંકમાં વટાવો જઈ લીધો !
 સમજ્યો પછી મુરાદ ખુશીનો આ એક છે !
 એક લાખ છે હુવા નથી રૂપીઆતો જોઈ લીધો !

મીમ ૧૧૦

તમ દરશની હું પ્યાસી પ્યારા પ્રીતે પધારો,
 તમ વીણુ છું ઉદાશી પ્યારા પ્રીતે પધારો. તમ.
 આતુર આંખડી ટળવળે, શાહ તમ દરસનની આશ,
 પ્રીતે પધારો શાહજી, “મમ” દીલની પુરો આશ,
 હવે મહેર કરો જનની પ્યારા પ્રીતે પધારો. તમ.

મીમ ૧૧૧

જાએ ઇતની ખીનતી મોરી શાહસે સુનાવો,
 સજની પૈયાં પડુ તોરે,
 ખીન દરશન જ્યા પાએ બહુ પીડ. જાએ.
 જખસે ગયે હો માં મંદીરસે,
 નીર ઝરત નીશદીન નયનસે;
 બેગ પધારો “ મીમ ” નહી રહે ધીર. જાએ.

મીમ ૧૧૨

આવો સુલતાં પ્યારે મોરે મંદરીયા,
 તુમ ખીન રહી મોરી સુની સેજરીયા. આવો.
 તુમ ખીન મોહે કલ ન પડત હએ,
 તાક તાક રહી હું મય તોરીરે ડગરીયા. આવો.
 ઇતની અરજ મીમ માનો સજનવા,
 પ્યારે સુલતાં ફેરો નહી પ્યારકી નજરીયા. આવો.

મીમ ૧૧૩

દીલોજનન સુલતાંપે વારા હેરે.

સુલતાન શાહકી સુમરન કર તું,

સાહેબ વો હય હમારારે.

દીલો.

સુલતાનશા તેરે દીદારકે અરમાન મુજકો,

દીન બદીન ઓરબી બેચયન કીયા કરતે હયે;

મૈતો કયા જીનો બશર હુ મલાયક સારે,

જાનો દીલ આપયે કુરબાન કીયા કરતે હયે;

દયરો કાબેમે કીયા કરતે હૈ જીસકી જુસ્તગુ,

દેખલો શેખો બરેહ મન વો મેરે દીલમે હયે;

દુધકા જળ ઉઠા પરદા અજળ વે માજરા દેખા,

જીસે બંદા મય કહેતાથા વહી મૈને ખુદા દેખા;

કોઇ પુછે અગર મુજસે યે ઇસ્ક બાજમે કયા દેખા,

તો કહેદુ મય અરે ગાફીલ ખુદા દેખા ખુદા દેખે;

જીધર દેખા તુજે દેખા જીધર પાયા તુજે પાયા,

અહમદ બના ઓર મીમકો પડદેમે હુપાયા.

મીમ ૧૧૪

જપતા હું તેરી યાદકી માલા મેરે દીલમે,

હો જલવા તું આએ બરકે તજલ્લા મેરે દીલમે;

યે આંખોસે ગફલતકા અગર ઉઠ જાએ પરદા,

મૈલી તેરે જોબનકા તમાસા દેખુ દીલમે:

તુહી મેરા ધ્યારા હય તુહી જાની હય મેરા,

આ તુજકો બીદાલુ મેરે જીલ્લા મેરે દીલમે;

કરતા હું મીમ જીકબી તો તેરા કરતા હું,

જુજ ધ્યાન નહી ઓર કીસક મેરે દીલમે.

મીમ ૧૧૫

જલવા મુજે દીખા દો, કુરબાન તેરે સુલતાં;
 કીસમત મેરી જગા દો; કુરબાન.
 દર પર તુમારે આયા, કીસમતકા હુ સતાયા,
 દીલકી લગી મુખદો, કુરબાન.
 યે આરઘુ હય આવો, કદમોપે શર ઝુકાઉ,
 વો દીન મુજે દીખાદો, કુરબાન.
 મુમેકી સકલમેભી, જલવાકા મુનંતજરહુ,
 પરદા જરા ઉઠાદો, કુરબાન.
 યે મીમ હય તુમારા, આયાહુ મૈ શરનમે;
 ખીગડી મેરી બનાદો, કુરબાન.

મીમ ૧૧૬

માઆમુદ તુ હૈ સમકા, સુલતાન નામ તેરા,
 અફજલ હય સાન તેરી, આલી મુકામ તેરા;
 અખશીશ તેરી સરાસર, હએ ફયજ આમ તેરા,
 અહશાન હદસે અફઘુ, હયલા કલામ તેરા;
 તાઅતસે તેરી યા શાહ, કોઈ નહી હય બાહર,
 દએરે હરમમે ખ્યારે, લેતે હય નામ તેરા;
 આંખ ઉઠાકે યા શાહ, ઇસ ઇસકો મૈને દેખા,
 અંદાહી તેરા પાયા, નીકલા ગુલામ તેરા;
 શાહો ગદા હએ આજઝ, ગરદન જુકી હય સમકી,
 મહોતાજ તેરે દરકે, હએ ખાશોઆમ તેરા;
 હય મીમ એક તુમારા, દાસોકા દાસ ખ્યારે,
 કરતાહુ નાજ કયા કયા લે લેકે નામ તેરા.

મીમ ૧૧૭

આજ લીખો શાહ સુલતાંકો પતીયા,
 કટત નહી ઉન ખીન મોહો રતીયા.
 ઘડીપલ ધીન છયા માનત નાહી,
 કમ ઘર આવે રાખુ મોરે છતીયા.
 છોડશે તન ઘર આવો મંદરવા,
 કમ દીન ખીતે કરે દો દો ખતીયા.
 આશ લગી હય તુમરે મીલનકી,
 બેગે મીલો મીમ નીર બહો અખીયા.

મીમ ૧૧૮

યા શાહે સુલતાનશા તશરીફ લાતે કયું નહી,
 નુર જાતે ગખરીયા જલવા દીખાતે કયું નહી;
 મેરી આંખે મુનતજર હય ચશમે મોસીકી તરહ,
 યા શાહે સુલતાં મુજે સુરત દીખાતે કયું નહી;
 દુરકતે બાગે જહાંમે બહોતલી બેચયનહું,
 હીંદમે હું મય પરેશા જલદ આતે કયું નહી;
 ઐ મેરે સુલતાન શાહી મીમખેં તું કર કરમ,
 શરખતે દીદાર અપના તુમ પીલાતે કયું નહી;

મીમ ૧૧૯

મેરેહી દીલમે આજ હર દીલમે આને વાતે,
 જલવા હમે દીખાના સુરત દીખાતે વાલે;
 ગોકુલમે તુજકો હુંકું યા દુવારકામે જાકર,
 દરશન હમે દીખાજા અંશી બનને વાલે;

તેરાહી નામ નીકલે હરવખત મેરે સુલતાં,
મુજે અપનાહી સમજ તુ મુલકી મકાન વાસે;
એક મૈલી તેરા બંદા તેરે દરશકાહુ ખ્યાહા,
અખ મીમપે કર મકર હાશીજ કુરઆન વાસે.

અદના ૧૨૦

અખદીલ આના, શામ સુંદરવા;
તલશ રહા છ્યા મોરારે.
તારે ગીનત મોરી બીતત રએના,
નયના બહે જલધારી રે;
પઘ્યા પડુ બલ જાકે સખીરી,
બતલા દો પીયા મોરારે.

મહેબુબ ૧૨૧

ધુમ મચીલે દુનયામે મેરો પ્યારો અલીજો આવત હૈ;
હો જાએગે સખ કાશર ગારત વો દીનકા ઝંડા ચડાવત હૈ.
જમજુક વીલાદત સખ સુનકર તખ હોને લગે સખ મીલ ખુશતર;
સખ હુરો મલક ઔર જુનો બસર, આપસમે ખુશયાં મનાવત હૈ.
જમ જાકે ચમનમે સખ ખુલ ખુલ, ચોંચનમે પકડકર લાયે ગુલ;
પહેનાએ અલ્લાકો સખ મીલકર, ફુલોકા હાર જુલાવત હૈ.
જમ પહેને અલી ફુલોકા હાર, ચે કહેને લગે સખ હોકે નીસાર;
હો દોનો જહાંકે તુમ સરદાર, હમે દીન રાહ દીખાવત હૈ.
સુલતાને મહમદશાહ પ્યારે, તુમ મેરે નયનકે હો તારે;
દીખલાદો જરા જલદીસેં તુમ, હમ દેખને રૂપ જો આવત હૈ.
મહેબુબ ચે કહેતા હૈ દીલમે, ચોતરફ તુમારાહી નામ જપે;
હર મુલકમે તુમ જસ જા પહોંચે, વહાં દીનકા ડંકા બજાવત હૈ.

કાસમપ્રાણ ૧૨૨

સુલતાનશાહ સુલતાં હમ દીલકો જમાં જૈઠે
આકર તુહી દે દરશન હમ દીલકો જમાં જૈઠે
એક મયહી નહી પ્યારે આલમ હય તેરા શયદા
મજગાંવકી આડીકું હમ દીલકો જમાં જૈઠે
મહેશરમે કહેગા ખુદા માશુક હય તું મેરા
ગોદમે અલી શાહકી કીસ શોકસે જન જૈઠે
તારીય, કરે કાસમ તેરાહી ઉઝલા હય
કર પાર મેરા બેડા હય દરપે તેરે જૈઠે

કાસમપ્રાણ ૧૨૩

અહો સુલતાનશા પ્યારા પુઝરી હું તમારો છું,
પ્રાણવનો મંત્ર છે તુજ નામ પુઝરી હું તમારો છું,
બહુરૂપી મૂર્તિ તારી રસીલી આંખમાં ધારી,
અહો સુલતાન દે દરશન પુઝરી હું તમારો છું.
શાણુ શીરતાજ હે મારા, કૃપા “કાસમ” પર દરશાવો;
લક્ષ્મીકાંત છે મારા, પુઝરી હું તમારો છું.

“ અલી ” ૧૨૪

વેલોની અય તું વીલાત મીંજ મૈલા
દીદાર દીશી દીલ ખુશ થીએ અલા અલા-વેલો.
પેલો પથરે અંજિ અરજ ગુઝરીયાં
વેરી અમ કર આઉ વસીલે તોજે-વેલો.
મીઠડે નેહ સાંણુ મુકે ઇશક દે આલી
હીન ગોલેજો આઘએ તું વાલી-વેલો.

અરજ ગરજ મુંહીજી સુણ તું સાહેબ
રૂઝધે સભ મુહીજી રાત્રી વીનનતીયું-વેલો.
મુજી દેહ દુખી તો ધારા નીમાંણી,
અચી વશ વચમે “અલી” ચે દીઆણી-વેલો.

મુરાદ ૧૨૫

પ્રાણીયા કરજે સોચ વીચાર એકલો સમજી મનને માર
દોસ્ત છે થોડા દુસ્મન ધણને ઢોંગ સોંગને નહી પાર
પગલેને ડગલે તપાશી ચાલો રસ્તે કાંટા અપાર-પ્રાણીયા.
મુખનાં સંગાતી દુખે નહી સાથી એવા ધણ દોસદાર,
દેખાવે એકને ભાતરે બીજા જાહેરના બન્યા છે ચાર-પ્રાણીયા.
બીતરે દુસ્મન જાહેરનાં સંગાતી નાણાંનાં તામેદાર
એકદીન તમથી જરા દુખ થાય કરે ઘડી ઘડી પુકાર-પ્રાણીયા.
તારા છે દુસ્મન માયાના સંગાથી એ છે દુનીયા પાર
ક્રોધ મોહ લોભ છે દીલની સંગાતે એ મોટી તરવાર-પ્રાણીયા.
એ ત્રણ દુષ્ટોએ દુનીયા અગાડીને અગાડ્યો સૌ સંસાર
એની લાલચમા સૌ ફસાણા માથે પાપનો ભાર-પ્રાણીયા.
ભવસાગરને તરી નવ જાણ્યા ને ઉતર્યા નહી પેલે પાર
જ્ઞાની ભગતો વળી સુરવિરો પડ્યા એ ને આધાર-પ્રાણીયા.
મુરાદ કહે છે સાંભળો નીશાળીયા બૂલવો નહી ઉપકાર,
સુલતાન મહમદશાને તનમનથી ઓળખો ઉતરો પહેલે પાર-પ્રાણીયા.

પહેલો ભાગ સમાપ્ત.

કુલખહાર ૧૨૬

મને દહાડી દરશન દેજોરે પ્રીતમ ખ્યારા,
પ્રીતમ ખ્યારા સકળથી છો ન્યારા;
દરશન આપો તો મારો જીવડો હું વાંચે રે,
ઘોઈ પીઠ ચરણુ તમારા
રાંક દુર્બળ હું દાસ તમારો રે
તમે છો નાથ અમારા શાહ સુલતાન
રૂપ તમારું જહાલા ઘણું શું વખાણું રે
દીસો છો બ્રહ્મ અવતારા
તમારા મુખપર જહાલા શું શું વાંચે રે
ચંદ્ર સૂરજને સર્વે તારા
સ્વરૂપ તમારું જહાલા સર્વેથી ન્યાંચે રે
નામ શાહ સુલતાન નિરંજન નિરાકારા
તમારા કાજે તો જહાલા કુલખહાર રે
ત્યાગ્યા છે સૌ સંસારા

આઈ. સી. મકરા

કુલબહાર ૧૨૭

સાધુ જોને જોળે છે તે આપ તું છે
તારા હુંપણામાં તે છાતું રહ્યું છે
જે જોતે છે તુજમાં હે ખીજું નથી કોઈ
એવું સર્વે શાસ્ત્રનાં અંદર કહ્યું છે
તારા વિના બહાર નથી કોઈ ખીજું
અનુભવ એવું કુત્રબહારને થયું છે
તારા ઓઠે ધશ્વરે છુપાયો છે જો તું
કનક જેમ કુંડલમાં ઢંકાઈ ગયું છે
તું જાગીને જો તારા અંદર શાહને
કે ચેતન જે હૃદયમાં ચમકી રહ્યું છે
તું તુજને જો ભુલે તો આતમને દેખે
એવું કુલબહાર દાસે તો નિશ્ચે કહ્યું છે.

આઈ. સી. મકરા.

અગાઉથી નામ નોંધાવો

થોડા વખતમાં બહાર પડશે

સાલગ્રેહ સંગ્રહ

ભાગ બીજો.

દાસ્તાને તિલિસ્મે હોશરૂખા—^{૪૯}સ કિતાબકી કિતનીહી તઅ-

રિફ કી જામે કુમુલ હય; કયું કે તમામ જમાના જનતા હય કે વહે તમામ હિન્દમે મકમુલ હય. ૪૯ કિતાબમે અમીર હમજા સાહેબને અફરા સિયામ જાફુગરકે તિલિસમાનોકો ઉસ્સે લડકર ફના ક્રિયાથા ઉસ્કા મજકુર હય. ઉમર ઐયારકી ઐયારીયે પઢકર હંસતે હંસતે લોટ ન જાય તો હમારા જીમ્મા, મુસલમાનોકી બહાદુરીએ ઇસલામકા જૈશ, મયાદાનેજંગકે સીન, ગરજકિતાબ કયા હય એક મરકા ખીચ કર શાયરને આપકે સામને રખ દીયા હય. આસિકોંકી તો જાન હય. નજમો નઝર દેનોમે કમાલ ક્રિયા હુવા હય. એકમાર દેખને પરહી મુનહસિર હય. જયાદા તઅરિફ કરના ગોયા સોનેપર મુદમઆ પદાને કે બરાબર હય. જખાન, ઉર્ફ સહેલી હરકિસીકો સમજ પડ શકતી હય. કાગજ ઝોજ સુનેરી પુંકા. રોયલ આદ પેશ કે ૬૦૦ સફરેકી યહ કિતાબકે સિર્ફ રૂ. ૩-૦-૦ પોસ્ટેજ ૦-૪-૦.

અલફ લયલા—યા અની એક હઝાર ઐર એક રાતકા એખલા ખખના. શાયકીન! મશહુર અલફ લયલાકે નામસે શાયદહી કોઈ બે ખમર હોગા. વહે વોહ કિતાબ હય જીસ્કીશાની આ જ જમાને બરમે મીલના મુશકીલ હય. રંજંદા આ-રામ દેનેવાલા યહી એક નુસ્તા હય. દીલકો ખીચનેવાલા સહરનુમાં કિસ્સોકા મૌજે મારતાં સમંદર જીસ્કે લીયે મશહુર ઇંગ્રેજ ઝેડસ્ટન કહેતા હય કે “ જો કોઈ બહોતહી ઉમદા કિતાબોકા અખજ કરનેકે લીયે અગર મુજસે યહ વોતો કબીમી મેં અલફ લયલા કે રખે બગ-યર ન રહું.” જીપ્તને ન દેખી હય ઉસ્કે જેસા કમનસીબ કોઈ ન હોગા કી અજહદ ઉમદા હોને કે સાથ કિમત બહોત કમ રખનેમેં આપ હય. સુનેરી જીદ ઐર ઉમદા કાગજવાલી હૈ કિં. રૂ. ૩-૦-૦ ટપાલ ખર્ચ માફ.

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે બુકસેલર,

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

ચાલુ જમાનાની નવી ફેશન.

ટોપીઓ.

હરેક કલરની ઉચી જતની મખમલના
જથાબંધ તથા હિટક વેપારી.

ટોપીઓ

ગૃહસ્થોને

ચાલુ વપરાશ

ના માટે ઉચી

મખમલની ટોપી

ઓ હમેશ તૈયાર મ.

ળશે. બહાર ગામના

ઓર્ડર પર પુરતું ધ્યાન

આપવામાં આવશે.

ખંડ્યાંઓ સાથે ક્રીક કસબની ભરેલી
ટોપીઓ તૈયાર મળશે.

ટોપીઓ.

ખોજ ગુલામહુસેન હાશમ.

ખોજ જમાતખાના સામે—મુંબઈ.

દરેક જાતના ખુશખોદાર તેલો તથા અસરો વેચના

ફુલબહાર કંપની

છપાય છે !

વાંચવા લાયક નોવેલ

છપાય છે

મોહબતમાં સંકટ

અથવા

મદુષ ખતલ

કિંમત રૂપીઆ બે.

જેમા પોતાના બાઈ ઉપર જુલમ ગુજરી મદુષ તીવ્રમાત, ગેલગમત, એક માણસનો એ ઠેકાણે જન્મ અને સાચા મનની કસોટી.

અમારે ત્યાં દરેક જાતની વાર્તાઓની, તથા મઝાની માણસોની જુદા કીકાયત બાવે મગશે તથા યુદ્ધ બાધવાનું કામ કરવામા આવે છે તથા અપર આશ્ચર્ય બનાવી આપવામા આવે છે.

કેન્ડીપેન કાંતોઆઈ, હારમોન્યમ, શીડલ તત્તાર, દીલકબ રીપર કરી આપીએ છીએ

બાદશાહી દાંતનું મંજન—મોના તથા દાતનાં તમામ દરદે દુર કરી માત સાક મોતી જેવા બનાવે છે.

ખુશખોદાર અમીરી—મગજને હક આપે છે તથા વાળને વધારે છે સાચા માતીનાં સુરમો, બાલ કાઢવાનો પાકિડર, માથાના દુખાવાનો મલમ. અરાઈ ગુમડાનો પાકિડર, દાદર ખુજલીનો મલમ, પરમાન ગોળી, ચાદીનો પાકિડર, શક્તિ માટ યાકુતી, ટકાવની ગોળી, મસા પાડવાની દવા. બાલ કાલા કરવાનો કલક. પ્રખ્યાત ફુલબહાર તેલ.

કસિમાલઈ કરીમબાઈ મકરા. ફુલબહારવાલા બુકસેલર,

૩. કાલબાદેવી રોડ ધર નં. ૩૭૫-મું. નં. ૨

